

Računovodstveni značaj utjecaj poreznog sustava Republike Hrvatske na poslovanju poduzeća "Hoteli Maestral d.d."

Kadić, Danijela

Master's thesis / Diplomski rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:482180>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-13**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

DANIJELA KADIĆ

**Računovodstveni značaj utjecaja poreznog
sustava Republike Hrvatske na poslovanje
poduzeća “Hoteli Maestral d.d.”**

Diplomski rad

Pula, 2018.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

DANIJELA KADIĆ

**Računovodstveni značaj utjecaja poreznog
sustava Republike Hrvatske na poslovanje
poduzeća “Hoteli Maestral d.d.”**

Diplomski rad

JMBAG: 0303028900, redovni student

Studijski smjer: Financijski management

Predmet: Računovodstvo financiranja i investiranja

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentor: prof. dr. sc. Alfio Barbieri

Pula, 2018.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Danijela Kadić, kandidat za magistra poslovne ekonomije ovime izjavljujem da je ovaj Diplomski rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Danijela Kadić

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, Danijela Kadić dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj diplomski rad pod nazivom Računovodstveni značaj utjecaja poreznog sustava Republike Hrvatske na poslovanje poduzeća „Hoteli Maestal d.d.“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Problem i predmet istraživanja.....	1
1.2. Svrha i ciljevi istraživanja.....	2
1.3. Metode i doprinosi istraživanja.....	2
1.4. Struktura rada.....	2
2. PRIKAZ I ZNAČAJ POREZNOG SUSTAVA NA ODRAZ POSLOVANJA PODUZEĆA U REPUBLICI HRVATSKOJ	4
2.1. Porezni sustav u Republici Hrvatskoj.....	5
2.2. Državni porezi.....	8
2.2.1. Porez na dodanu vrijednost (PDV)	8
2.2.2. Porez na dobit	12
2.2.3. Posebni porezi i trošarine.....	19
2.2.4. Kritički osvrt na državne poreze	23
2.3. Županijski porezi	23
2.3.1. Porez na nasljedstva i darove.....	24
2.3.2. Porez na cestovna motorna vozila.....	24
2.3.3. Porez na plovila.....	25
2.3.4. Porez na automate za zabavne igre.....	25
2.3.5. Kritički osvrt na županijske poreze.....	26
2.4. Gradski ili općinski porezi	26
2.4.1. Prirez poreza na dohodak	26
2.4.2. Porez na potrošnju.....	27
2.4.3. Porez na kuće za odmor.....	27
2.4.4. Porez na korištenje javnih površina	27
2.4.5. Porez na promet nekretnina.....	28
2.5. Zajednički porezi	29

2.5.1. Porez na dohodak.....	29
2.5.2. Kritički osvrt zajedničkih poreza	35
3. USPOREDBA POREZNOG SUSTAVA REPUBLIKE HRVATSKE S ODABRANIM DRŽAVAMA.....	36
4. ANALIZA UTJECAJA POREZA NA POSLOVANJE PODUZEĆA HOTELI MAESTRAL d.d.....	39
4.1. Općenito o poduzeću Hoteli Maestral d.d.	39
4.2. Organizacijska struktura poduzeća Hoteli Maestral d.d.	40
4.3. Rizici koji utječu na poslovanje poduzeća Hoteli Maestral d.d.	41
4.4. Financijski izvještaji poduzeća Hoteli Maestral d.d.	42
4.5. Rezultat poslovanja poduzeća Hoteli Maestral d.d.	49
4.6. Utjecaj poreza na dobit na poslovanje poduzeća Hoteli Maestral d.d.	50
4.7. Utjecaj poreza na dohodak na poslovanje poduzeća Hoteli Maestral d.d.	52
5. ZAKLJUČAK	55
6. LITERATURA	57

1. UVOD

Porezni sustav je ukupnost svih poreza i poreznih oblika koji djeluju u jednoj državi. Najizdašniji i najvažniji prihodi države su upravo porezi. Ekonomisti su se oduvijek bavili istraživanjem funkcioniranja poreznog sustava i pokušavali utvrditi načela na kojima bi se trebao temeljiti. A. Smith je još davne 1776. godine u svom djelu Bogatstvo naroda istaknuo četiri načela, a ona glase (Jurković, 2002., str. 91):

- Svaki građanin je dužan državi platiti porez i to prema svojim sposobnostima i ekonomskim mogućnostima.
- Obveza plaćanja poreza treba bi biti regulirana zakonom (porez ne smije biti proizvoljan već unaprijed poznat poreznom obvezniku).
- Porez se naplaćuje onda kad je to za poreznog obveznika najpovoljnije.
- Troškovi ubiranja poreza moraju biti što niži, kako bi teret poreznog obveznika bio što podnošljiviji, a prihod državne blagajne što veći.

1.1. Problem i predmet istraživanja

Porezni sustav je podložan manjim ili većim promjenama što dovodi do zaključka da niti jedan porezni sustav nije trajan i vječan. Upravo iz toga proizlazi problem istraživanja. Od početka neovisnosti Republike Hrvatske pa sve do danas bilo je puno izmjena zakon i podzakonskih akata. Česte izmjene poreznog sustava dovode do porezne nestabilnosti i nesigurnosti kako za postojeće porezne obveznike tako i za potencijalne investitore. Predmet istraživanja ovog diplomskog rada je računovodstveni značaj utjecaja poreznog sustava Republike Hrvatske na poslovanje poduzeća Hoteli Maestral d.d. Zanimljivo je primijetiti da nema države bez poreza, a isto tako poreza bez države jer su porezi najvažniji prihodi države.

1.2. Svrha i ciljevi istraživanja

Svrha rada je analiza poreznog sustava Republike Hrvatske, obveza, prava, poticaja, oslobođenja i ostalih dužnosti koje su stavljene pred poduzeće. Kao glavni problem istraživanja postavlja se pitanje „U kojoj mjeri porezni sustav Republike Hrvatske utječe na poslovanje poduzeća Hoteli Maestral d.d. Glavni ciljevi istraživanja su analiza poduzeća Hoteli Maestral d.d. i utjecaj pojedinih vrsta poreza na poslovanje navedenog poduzeća. Cilj provođenja analize je uočavanje prednosti i nedostataka.

1.3. Metode i doprinosi istraživanja

U okviru istraživanja koristiti će se niz metoda kao što su metoda deskripcije, statistička metoda, metoda komparacije, metoda analize i sinteze, metode indukcije i dedukcije. Kao glavni izvori podataka korišteni su znanstveni radovi, stručni časopisi, knjige, Zakoni Republike Hrvatske, financijski izvještaji poduzeća Hoteli Maestral d.d. i ostale službene stranice koje su navedene u popisu literature. Doprinosi ovog diplomskog rada nakon provođenja detaljne analize utjecaja pojedinih poreznih oblika na poslovanje poduzeća su jasna slika poslovanja poduzeća, uočavanje prednosti i nedostataka utjecaja poreza. Znanje dobiveno iz rezultata istraživanja moguće je iskoristiti u svrhu stvaranja dodatnih smjernica za poboljšavanje poslovanja poduzeća Hoteli Maestral d.d.

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od 5 poglavlja podijeljenih na dva dijela. Nakon uvoda slijedi prvi dio u kojem je obrađen teorijski dio poreznog sustava i svakoga pojedinog poreznog oblika Republike Hrvatske. Prema teritorijalnoj pripadnosti porezni sustav Republike Hrvatske sastoji se od 5 vrsta poreza, a to su: državni porezi, županijski porezi, gradski ili općinski porezi, zajednički porezi, porezi na dobitke igara na sreću i naknade za priređivanje igara na sreću.

Svi navedeni porezi objašnjeni su u drugom poglavlju. U trećem poglavlju prikazana je usporedba poreza na dohodak, poreza na dobit i poreza na dodanu vrijednost odabranih zemalja. Nakon upoznavanja s teorijom poreznog sustava u drugom dijelu rada odnosno u četvrtom poglavlju slijedi analiza utjecaja pojedinih poreznih oblika na poslovanje poduzeća Hoteli Maestral d.d. Na samom kraju rada slijedi zaključak cijele analize.

2. PRIKAZ I ZNAČAJ POREZNOG SUSTAVA NA ODRAZ POSLOVANJA PODUZEĆA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Porezni sustav je podsustav ukupnog gospodarskog sustava odnosno skup poreznih oblika koji se primjenjuju u provođenju porezne politike neke zemlje. Ocjena da li je neki porezni sustav „dobar“ ili „loš“ ne može biti univerzalna zbog toga što je svako gospodarstvo specifično samo po sebi. Prilikom modificiranja strukture poreznog sustava postavlja se pitanje koja je kombinacija različitih poreza najprikladnija za postizanje ciljeva porezne politike. Postoji niz čimbenika koji utječu na formiranje poreznog sustava, a to su (Jelčić, 2011., str.104):

- *Ustavno uređenje*

Porezni sustav unitarne države se razlikuje od poreznog sustava federativno uređene države. Razlike su vezane uz pitanje decentralizacije poreznog sustava na niže razine vlasti. U federativnim državama često je nadležnost države u većem stupnju decentralizacije nego u unitarnim državama pa je i financijska autonomija šira.

- *Centralizacija odnosno decentralizacija*

Stupanj decentralizacije funkcija države ovisi o mnogim čimbenicima, a na prvom mjestu je uređenje države (unitarno ili federativno). Zagovornici decentralizacije smatraju da lokalne jedinice bolje poznaju potrebe i probleme na svom teritoriju.

- *Veličina teritorija i geografske specifičnosti*

Postavljanje zahtjeva ovisi o veličini države. Pritom je kao primjer dovoljno ukazati na obrazovanje, zdravstvo, komunalne djelatnosti, izgradnju i održavanje mreže prometnica. Osnivanje i funkcioniranje spomenutih djelatnosti odnosno službi puno je jednostavnije u ravničarskim (npr. Nizozemska), nego pretežno planinskim državama (npr. Švicarska).

- *Broj stanovnik i gustoća naseljenosti*

Što je veća gustoća naseljenosti, efikasnije se troše prikupljena sredstva jer se usluge pružaju većem broju ljudi.

- *Pripadnost ekonomskim integracijama*

Međunarodne institucije (UN, UNESCO, UNICEF, ILO, WHO). mogu utjecati na provedbu odluka u članicama. Utjecaj je vidljiv kroz poseban tretman dječje zaštite, obrazovanje, znanost, zaštitu okoliša i dr.

- *Demografska struktura*

Demografska struktura ima drugačiji utjecaj na porezni sustav u kojem provodi politika poticanja pronatalitetne politike od sustava gdje se ograničava natalitet. Zemlja koja ima veliki udio starije populacije u populacijskoj strukturi mora imati namijenjene visoke porezne prihode za financiranje specifičnih potreba starije populacije.

Dobar porezni sustav treba se zasnivati na sljedećim načelima (http://www.ijf.hr/porezni_vodic/05-05/porezi.pdf):

- *Efikasnost* – porezi bi trebali u što manjoj mjeri utjecati na odnose cijena kako bi se efikasno upotrijebili rijetki gospodarski resursi.
- *Pravednost* – raspodjela poreznog tereta mora biti pravedna.
- *Izdašnost* – porezi moraju osigurati adekvatan iznos javnih prihoda za pokrivanje razumne visine javnih rashoda.
- *Jednostavnost* – porazi moraju biti što jednostavniji i razumljiviji kako bi troškovi ubiranja poreza bili što niži.
- *Stabilnost* – porezni sustav se ne smije često mijenjati. Kućanstvima i poduzećima potrebna je stabilnost za donošenje ispravnih ekonomskih odluka.

2.1.Porezni sustav u Republici Hrvatskoj

Nakon stjecanja samostalnosti počinje razvoj hrvatskog poreznog sustava. U odnosu na druge tranzicijske zemlje razvoj je počeo nešto kasnije zbog nametnutog nam rata. Prva značajna godina u tome kontekstu je 1994. godina kada je uveden tada novi sintetički porez na dohodak kojime se oporezivao dohodak pojedinca. Nakon sintetičkog poreza na dohodak uvedeni su porez na dobit i brojni drugi porezi (trošarine) koje i danas postoje u hrvatskome poreznom sustavu. (Dražić-Lutilsky, I. et. al., 2015., str.1).

Potrebno je spomenuti i 1998. godinu kada je uveden porez na dodanu vrijednost (PDV) kao novi oblik kojim se oporezuje opći promet dobara i usluga u Republici Hrvatskoj. Uvođenjem poreza na dodanu vrijednost zaokružena je reforma poreznog sustava koja je bila nužna s obzirom da je gospodarstvo bilo u tranziciji i postojala je potreba prilagođavanja poreznom sustavu tržišnoj ekonomiji.

Svaki porezni sustav podložan je manjim ili većim promjenama, ali se nastoji postići što veća efikasnost i jednostavnost ubiranja poreza. Od formiranja poreznog sustava u Hrvatskoj pa sve do danas bilo je puno izmjena zakona i podzakonskih akta. Česte izmjene poreznih propisa u Republici Hrvatskoj dovode do porezne nestabilnosti i nesigurnosti, kako kod postojećih poreznih obveznika, tako i potencijalnih novih investitora. Izmjene stvaraju problem knjigovodstvenim djelatnicima i poreznim službenicima te dolazi do neujednačenosti u postupanju.

U svijetu nema dvije države s istim sustavom oporezivanja pa tako razlikujemo porezni „pluralizam“ koji označava djelovanje više poreznih oblika i nasuprot tome „porezni monizam“ odnosno djelovanje samo jednog poreznog oblika. U svim suvremenim zemljama provodi se porezni pluralizam. Porezni sustav Republike Hrvatske je pluralan i dijeli se na državne, županijske, gradske ili općinske, zajedničke poreze, poreze na dobitke od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću te nakade za priređivanje nagradnih igara.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, porezni sustav je usklađen sa smjernicama Europske unije i sličan je poreznim sustavima ostalih zemalja članica. Porezni sustav je reformiran u skladu sa zapadnoeuropskim načelima i izjednačen je položaj rezidenata i nerezidenata. U primjeni je i 57 ugovora o dvostrukom oporezivanju koje je Republika Hrvatska sklopila sa određenim članicama.

Najčešća podjela poreza koja se koristi je ona na izravne i neizravne poreze. Izravni porezi se ne mogu prevaliti na drugoga, nego se uplaćuju osobno ili ih za nas uplaćuje poslodavac. U izravne se poreze ubrajaju porez na dohodak, porez na dobit i prirez porezu na dohodak. Neizravni porezi se najčešće prevaljuju na druge. Porezni obveznici kroz cijenu svojih dobara i usluga prevaljuju porez na krajnjeg potrošača. Najpoznatiji neizravni porez je porez na dodanu vrijednost, a tu su još i trošarine i porez na promet nekretnina.

Porezi su najvažniji instrument prikupljanja prihoda u državi, a porezni prihodi pripadaju državnom proračunu, proračunu lokalnih jedinica ili se raspoređuju na više razina vlasti. Prema pripadnosti poreznih prihoda, porezi se mogu podijeliti na državne, županijske, gradske ili općinske i zajedničke.

Tablica 1: Porezni sustav Republike Hrvatske

1.DRŽAVNI POREZI	1.1 POREZ NA DODANU VRIJEDNOST
	1.2.POREZ NA DOBIT
	1.3. POSEBNI POREZI I TROŠARINE 1.3.1 Posebni porez na motorna vozila 1.3.2 Posebni porez na kavu i bezalkoholna pića 1.3.3 Porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila 1.3.4 Trošarinski sustav oporezivanja alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata i električne energije
2. ŽUPANIJSKI POREZI	2.1 POREZ NA NASLJEDSTVA I DAROVE
	2.2 POREZ NA CESTOVNA MOTORNA VOZILA
	2.3 POREZ NA PLOVILA
	2.4 POREZ NA AUTOMATE ZA ZABAVNE IGRE
3. GRADSKI ILI OPĆINSKI POREZI	3.1 PRIREZ POREZU NA DOHODAK
	3.2 POREZ NA POTROŠNJU
	3.3 POREZ NA KUĆE ZA ODMOR
	3.4 POREZ NA KORIŠTENJE JAVNIH POVRŠINA
	3.5 POREZ NA PROMET NEKRETNINA
4. ZAJEDNIČKI POREZI	4.1 POREZ NA DOHODAK
5. POREZI NA DOBITKE OD IGARA NA SREĆU I NAKNADE NA PRIREĐIVANJE IGARA NA SREĆU	5.1 LUTRIJSKE IGRE 5.1.1 Mjesečna naknada za priređivanje lutrijskih igara 5.1.2 Porez na dobitke od lutrijskih igara na sreću
	5.2 IGRE U CASINIMA
	5.3 IGRE KLAĐENJA 5.3.1 Naknade za priređivanje klađenja 5.3.2 Porez na dobitke od igara klađenja
	5.4 IGRE NA SREĆU NA AUTOMATIMA
	5.5 NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE PRIGODNIH JEDNOKRATNIH IGARA NA SREĆU
6. NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE NAGRADNIH IGARA	6.1 PROPISANA UPLATA PRIREĐIVAČA NAGRADNIH IGARA U KORIST HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA

Izvor: izrada autor prema https://www.porezna.uprava.hr/HR_porezni_sustav

Iz tablice 1 vidljiv je prikaz poreznog sustava Republike Hrvatske. Državni porezi u cijelosti pripadaju državnom proračunu. Županijski porezi pripadaju županijskim proračunima ili proračunu Grada Zagreba, a gradski ili općinski porezi pripadaju gradskim ili općinskim proračunima. Zajednički porezi dijelom pripadaju državnom proračunu, a dijelom proračunu županije i/ili gradova/općina. Porezi na dobitke od igara na sreću i naknade za priređivanje igara na sreću u cijelosti pripadaju državnom proračunu. Naknada od utvrđene vrijednosti fonda nagradnih igara pripada Hrvatskom crvenom križu.

2.2. Državni porezi

Državni porezi su u cijelosti prihodi državnog proračuna Republike Hrvatske. Priljevi sredstava dolaze od poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit i posebnih poreza i trošarina.

2.2.1. Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porez na dodanu vrijednost ili PDV je opći porez na promet. Suvremeni je oblik oporezivanja potrošnje, a njegova primjena započela je šezdesetih godina 20. stoljeća. Prva ga je uvela Francuska, a do danas proširio se na oko 60 zemalja širom svijeta. Porez na dodanu vrijednost je svefazni porez na promet koji se ubire u svim fazama proizvodnje i prometa, ali samo na iznos dodane vrijednosti. Dodana vrijednost je vrijednost koju proizvođač ili subjekt prometa dodaje inputima prije nego što ih proda kao outpute. U maloprodaji konačna cijena svakog proizvoda je zapravo zbroj svih dodanih vrijednosti pojedinih faza proizvodnog i prometnog ciklusa. Krajnji potrošač nema na koga prevaliti plaćanje iznosa poreza pa on snositi cijeli iznos PDV-a.

➤ Razvoj poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) u Republici Hrvatskoj

Od osamostaljenja Republike Hrvatske pa sve do uvođenja PDV-a bio je u primjeni Porez na promet proizvoda i usluga. Zakon o porezu na dodanu vrijednost donesen je 1995. godine, ali njegova primjena je počela tek 1. siječnja 1998. godine. Uvođenjem PDV-a došlo je do povećanja cijena, ali stabilizacija se dogodila već nakon prvog tromjesečja.

Do 1. studenog 1999. godine bila je u primjeni samo jedna stopa u visini od 22%. Tada je došlo do uvođenja nulte stope na kruh, mlijeko, knjige, lijekove te na ortopedsku pomagala za invalidne osobe. Godinu kasnije nulta stopa se počela primjenjiva na znanstvene časopise, usluge javnog prikazivanja filmova i usluge organiziranog boravka koji se plaćao doznakama iz inozemstva.

Početakom 2006. godine došlo je do izmjena Zakona o PDV-u i uvedena je nova stopa u visini od 10% na usluge smještaja, a od 2007. godine primjenjuje se i na časopise i novine.

Do promjene standardne stope od 22% došlo je 2009. godine zbog gospodarske krize i smanjenja priljeva proračunskih prihoda. Stopa se povećala s 22% na 23%. U ožujku 2012. godine dolazi do ponovnog povećanja standardne stope i to na 25%.

➤ Porezni obveznik

Prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost porezni obveznik je (https://www.poreznauprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dodanu_vrijednost.aspx):

1. Svaka osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti.
2. Svaka osoba koja povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva (npr. građani i ministarstvo).
3. Obveznik koji na području Republike Hrvatske nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga čije je mjesto oporezivanja u Republici Hrvatskoj (osim ako PDV plaća hrvatski primatelj dobara ili usluga).
4. Tijela državne vlasti i uprave, tijela i jedinice lokalne i regionalne samouprave, komore te druga tijela s javnim ovlastima ako obavljaju gospodarsku ili drugu djelatnost.

➤ Porezne stope

U Republici Hrvatskoj primjenjuju se tri stope poreza na dodanu vrijednost, standardna ili opća stopa od 25%, te snižene stope od 13% i 5%. Opća stopa od 25% se primjenjuje na sav promet dobara i usluga na koje se ne primjenjuju snižene stope ili porezna oslobođenja.

Tablica 2: Snižene stope koje se primjenjuju na isporuku dobara i usluga

Snižena stopa od 5%
<ul style="list-style-type: none">• Sve vrste kruha• Sve vrste mlijeka koje se stavlja u promet pod istim nazivom u tekućem stanju, svježem, pasterizirano, homogenizirano, kondenzirano, nadomjeske za majčino mlijeko• Knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj, osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje u svim fizičkim oblicima• Lijekovi koji imaju odobrenje od nadležnih tijela i izdaju se na liječnički recept• Medicinsku opremu, pomagala i druge sprave za invalidne osobe• Kino ulaznice• Dnevne novine novinskog nakladnika koji ima status medija, otisnute na papiru, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase• Znanstvene časopise
Snižena stopa od 13%
<ul style="list-style-type: none">• Usluge smještaja u hotelima ili objektima slične namjene• Novine i časopisi novinskog nakladnika koji ima statut medija te novine i časopisi nakladnika za koje ne postoji obveza donošenja statuta i medija prema posebnom propisu, otisnute na papiru koji izlaze periodično te osim onih koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase• Jestiva ulja i masti, biljnog i životinjsko podrijetla• Dječja hrana i prerađena hrana na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu te dječje sjedalice za automobile• Isporuka vode (javna vodoopskrba i javne odvodnje prema posebnom propisu)• Ulaznice za koncerte• Isporuka električne energije• Javne usluge prikupljanja komunalnog otpada• Urne i ljesove• Sadnice, sjemenje, gnojiva i pesticide te druge agrokemijske proizvode• hrana za životinje, osim hrane za kućne ljubimce

Izvor: izrada autora prema: <https://www.zakon.hr/z/186/Zakon-o-porezu-na-dodanu-vrijednost>

➤ Predmet oporezivanja i porezna osnovica

Tablica 3: Predmet oporezivanja i porezna osnovica poreza na dodanu vrijednost

Predmet oporezivanja	Porezna osnovica
Isporuka dobara u tuzemstvu uz naknadu koji obavlja porezni obveznik	Naknada za isporučena dobra
Stjecanje dobara unutar EU u tuzemstvu uz naknadu	Uključuje sve ono što je stjecatelj dao ili treba dati isporučitelju
Isporuka novih prijevoznih sredstava	Naknada za isporuku novog prijevoznog sredstva
Obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik	Naknada za obavljene usluge
Korištenje dobara (dio poslovne imovine) za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili općenito u druge svrhe osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti, a za ta je dobra ili njihove dijelove u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez	Ukupni trošak obavljanja usluga
Obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili općenito u druge svrhe osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti	Ukupni trošak obavljanja usluga
Uvoz dobara	Carinska vrijednost utvrđena prema carinskim propisima

Izvor: izrada autora prema: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dodanu_vrijednost.aspx

➤ Oslobođenja od PDV-a

Postoji veliki broj oslobođenja od poreza na dodanu vrijednost pa s obzirom na to možemo ih svrstati u sljedeće skupine (<https://www.zakon.hr/z/186/Zakon-o-porezu-na-dodanu-vrijednost>):

- Oslobođenja za određene djelatnosti od javnog interesa
- Oslobođenja za ostale djelatnosti
- Oslobođenja za transakcije unutar Europske unije
- Oslobođenja pri uvozu i izvozu
- Oslobođenja kod obavljanja usluga na pokretnoj imovini
- Oslobođenja za određene isporuke koje su izjednačene s izvozom
- Oslobođenja za usluge posredovanja
- Oslobođenja za transakcije koje se odnose na međunarodnu trgovinu i prijevoz

2.2.2 Porez na dobit

Porez na dobit je porezni oblik koji je uključen u porezni sustav većine suvremenih zemalja i plaćaju ga poduzeća na ostvarenu dobit obavljanjem svoje gospodarske djelatnosti. Pripada kategoriji direktnih (izravnih) poreza. Porezni obveznik takvu vrstu poreza neposredno plaća s obzirom na svoju gospodarsku snagu te nije u mogućnosti prevaliti ga na nekog drugog.

Dvije bitne karakteristike poreza na dobit su njegov objekt i njegov subjekt. Objekt oporezivanja predstavlja rezultat gospodarske djelatnosti određene organizacije. Subjekti oporezivanja nisu fizičke osobe, nego određene, specijalizirane organizacije koje posluju s ciljem postizanja određenog, zajedničkog cilja i ostvarivanja koristi.

➤ Razvoj poreza na dobit u Republici Hrvatskoj

Nakon osamostaljenja Republike Hrvatske materija oporezivanja dobiti bila je regulirana Zakonom o neposrednim porezima. Prema odredbama tog Zakona domaće pravne i fizičke osobe su plaćale porez na dobit po stopi od 35%, a strane pravne i fizičke osobe po stopi od 17,5%. Cilj hrvatske porezne politike bio je

privlačenje stranih investicija kroz sniženu stopu od 17,5% što je dovelo do diskriminacije domaćih obveznika. Ova mjera je promijenjena 1993. godine kada je donesen Zakon o porezu na dobit. Navedenim Zakonom izjednačen je porezni tretman dobiti koju ostvaruju domaće i strane osobe na području Republike Hrvatske te su ukinuta neka porezna oslobođenja i olakšice. Stopa poreza na dobit bila je formirana u visini od 25%. Obveznici su mogle biti i fizičke osobe koje su se opredijelile da umjesto poreza na dohodak plaćaju porez na dobit. Do povećanja stope na 35% došlo je krajem 1996. godine zbog usklađivanja s tadašnjom gornjom stopom poreza na dohodak.

U razdoblju od 1994. do 2000. godine uveden je mehanizam zaštitne kamate zbog poticanja gospodarske aktivnosti. Mehanizam zaštitne kamate bio je najvažniji porezni poticaj za poduzetnike s ciljem zaštite prinosa vlastitog kapitala od oporezivanja. U tom razdoblju se prinosi od posuđenog kapitala (kamata, dividende, kapitalni dobici i itd.) nisu oporezivali pa je cilj zaštitne kamate bio zaštititi one poduzetnike koji su uložili vlastiti, a ne posuđeni kapital. (Dražić-Lutilsky, I. et. al., 2015.,str.160). Zaštitna kamata je ukinuta zbog smanjenja fiskalnog učinka i nedovoljne transparentnosti.

Od 2001. godine u primjeni je novi Zakon o porezu na dobit i stopa je sa 35% smanjena na 20%, a dividende i udjeli u dobiti oporezuju se u trenutku isplate stopom poreza po dobitku u visini od 15%. S ciljem povećanja transparentnosti i usklađenosti sa sustavima oporezivanja dobiti tranzicijskih zemalja i zahtjeva EU-a tijekom 2004. godine ponovo je došlo do promjene u Zakonu. Promjene su bile vezane uz određivanje poreznog obveznika, porezne osnovice i djelomičnu modifikaciju sustava investicijskih poticaja.

U lipnju 2006. godine ponovo je izmijenjen Zakona o porezu na dobit koji je u primjeni od 2007. godine. Odredbama ovog Zakona olakšice za područja posebne državne skrbi, brdsko-planinska područja, Grad Vukovar i slobodne zone prenesene su u matične zakone. Tijekom 2008. godine došlo je do izmjene zakona zbog usklađivanja hrvatskog poreza na dobit s odredbama EU-a. Izmjene su se dogodile u regulaciji spajanja i podjele trgovačkih društava, te oporezivanju isplata kamata i autorskih naknada (http://www.ijf.hr/porezni_vodic/1-09/dobit.pdf)

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku Uniju dolazi do potrebe harmonizacije poreza na dobit. Postojeći sustav oporezivanja dobiti djelomično je usklađen sa zahtjevima Europske unije. Do kraja se moraju uskladiti odredbe o poreznim oslobođenjima, olakšicama i poticajima u sustavu oporezivanja dobiti s odredbama europskog prava.

➤ Porezni obveznik

Porezni obveznik je fizička ili pravna osoba koja je na temelju odredbi zakona dužna platiti porez. Prema zakonu o porezu na dobit porezni obveznici u Republici Hrvatskoj su (<https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>):

1. Rezidenti koji u Republici Hrvatske svoju gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka, prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi.
2. Tuzemska poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident).
3. Fizička osoba koja ostvaruje dohodak prema propisima o oporezivanja dohotka i izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak
4. Fizička osoba koja ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak
 - a) ako je u prethodnom poreznom razdoblju ostvario ukupni primitak veći od 3.000.000,00 kuna, ili
 - b) ako ispunjava dva od sljedeća tri uvjeta:
 - u prethodnom razdoblju ostvario je dohodak veći od 400.000,00 kuna,
 - ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti većoj od 2.000.000,00 kuna,
 - u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljava više od 15 radnika.
5. Tijela državne uprave, područne i lokalne samoupravne, Hrvatska narodna banka, državne ustanove, ustanove jedinica područne i lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, društva i savezi, zaklade i fundacije, ako obavljaju gospodarsku djelatnost.
6. Svaki onaj poduzetnik koji se ne ubraja u poduzetnike nabrojane u točkama od 1-5., a koji nije obveznik poreza na dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka i čija se dobit ne oporezuje drugdje.

➤ Porezna osnovica

Porezna osnovica je dobit koja se utvrđuje kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena za određene kategorije prema odredbama Zakona o dobiti. Za rezidenta je porezna osnovica ukupna dobit ostvarena u tuzemstvu i inozemstvu, a za nerezidenta dobit ostvarena u tuzemstvu.

U poreznu osnovicu ulazi i dobit od likvidacije, prodaje, promjene pravog oblika i podjela poreznog obveznika, a utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti imovine ako Zakonom o dobiti nije drugačije određeno. Rashodima se smatraju i rashodi koji su nastali na osnovi uplaćenih premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist zaposlenika u dobrovoljni mirovinski fond do visine 500.00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, odnosno ukupno 6000,00 kuna godišnje. Porezni obveznik koji nije ostario prihode veće od 3.000.000,00 kuna u prethodnom razdoblju može poreznu osnovicu utvrditi prema novčanom načelu.

Tablica 4: Stavke koje utječu na povećanje ili smanjenje dobiti

POVEĆANJE DOBITI/SMANJENJE GUBITKA
<ul style="list-style-type: none">• Amortizacija• 50 % troškova reprezentacije• Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz• Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom HGK• Rashodi utvrđeni u postupku nadzora• Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja• Zatezne kamate između povezanih osoba• Rashodi darovanja iznad propisanih svota• Kamate na zajmove dioničara i članova društva• Kamate između povezanih osoba• Rashodi od nerealiziranih gubitaka• Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja• Vrijednosno usklađivanje zaliha, financijske imovine i otpis potraživanja• Troškovi rezerviranja• Povećanje porezne osnovice za sve druge rashode i ostala povećanja• Povećanje dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti

SMANJENJE DOBITI/ POVEĆANJE GUBITKA

- Prihodi od dividendi i udjela u dobiti
- Nerealizirani dobiti
- Prihodi od nenaplaćenih otpisanih potraživanja
- Ostali rashodi ranijih razdoblja
- Smanjenje dobiti za ostale prihode
- Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice
- Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat
- Državne potpore za obrazovanje i istraživačko razvoje projekte

Izvor: izrada autora prema https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci

➤ Porezne stope

Porezne stope koja se primjenjuje na prethodno utvrđenu poreznu osnovicu iznosi (<https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>) :

- 12% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 3.000.000,00 kuna
- 18% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 3.000.000,00 kn.

➤ Porezne poticaji, olakšice, oslobođenja

U sustavu porezna na dobit postoje različiti poticaji, olakšice i oslobođenja na određene skupine poreznih obveznika prilikom plaćanja poreza na dobit. Prema Zakonu o poticanju ulaganja mali poduzetnici imaju pravo na poticaje uz minimalno ulaganje od 50000,00 eura i zapošljavanje 3 nova radnika, a mali, srednji i veliki poduzetnici uz minimalno ulaganje od 150.000,00 eura i zapošljavanje 5 novih radnika. Područja na koje se primjenjuju ovi poticaji su: proizvodno prerađivače aktivnosti, razvojno-inovacijske aktivnosti, aktivnosti poslovne podrške i aktivnosti usluga visoke dodane vrijednosti. (www.hgk.hr/documents/zakon-o-poticanju-ulaganja5a9e47d405692.pdf).

Tablica 5: Porezni poticaji

Visina ulaganja	Broj novih radnih mjesta	Maksimalno trajanje	Umanjenje stope poreza na dobit
0,15-1 mil. €	5	10	50%
1-3 mil. €	10	10	75%
3+ mil. €	15	10	100%

Izvor: izrada autora prema: www.hgk.hr/documents/zakon-o-poticanju-ulaganja5a9e47d405692.pdf

Porezne olakšice su važan element oporezivanja dobiti jer utječu na sužavanje porezne osnovice pa tako i na visinu poreznog opterećenja. Prema Zakonu o porezu na dobit, porezne olakšice mogu koristiti porezni obveznici koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara i/ili na potpomognutim područjima. Prema indeksu razvijenosti razlikuju se dvije skupine razvijenosti. U prvu skupinu ulaze jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka Republike Hrvatske, a drugu skupinu jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost razvijenosti između 50% i 75% prosjeka Republike Hrvatske.

Tablica 6: Porezne olakšice i oslobođenja za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na potpomognutim područjima

I. skupina stupnja razvijenosti i Grad Vukovar
<ul style="list-style-type: none"> • Minimalno 5 zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno (više od 50% zaposlenika mora imati prebivalište i boraviti na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave, ili na području Grada Vukovara) • Djelatnosti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Svi sektori osim ribarstva, akvakulture, poljoprivrede i cestovnog prijevoza tereta za najamninu ili naknadu (do 200.000,00 €) ○ Sektor cestovnog prijevoza tereta za najamninu ili naknadu (do 100.000,00 €) ○ Sektor ribarstva i akvakulture (do 30.000,00 €) <ul style="list-style-type: none"> ○ Sektor poljoprivrede (do 15.000,00 €) • Stopa poreza na dobit 0%

II. skupina stupnja razvijenosti

- Minimalno 5 zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno (više od 50% zaposlenika mora imati prebivalište i boraviti na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave)
- Djelatnosti:
 - Svi sektori osim ribarstva, akvakulture, poljoprivrede i cestovnog prijevoza tereta za najamninu ili naknadu (do 200.000,00 €)
 - Sektor cestovnog prijevoza tereta za najamninu ili naknadu (do 100.000,00 €)
 - Sektor ribarstva i akvakulture (do 30.000,00 €)
 - Sektor poljoprivrede (do 15.000,00 €)
- Stopa poreza na dobit 10%

Izvor: izrada autora prema:

https://www.poreznauprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/PorezniSustav_2012.pdf

➤ Porez na dobit po odbitku

Porez po odbitku je porez kojim se oporezuju isplate inozemnih osoba u Republici Hrvatskoj (Dražić-Lutinsky, I. et. al., 2015., str.165). Pojavljuje se u slučajevima kada domaći porezni obveznik isplaćuje nerezidentu dohodak za kamate, dividende, udjele u dobiti, autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva, usluge istraživanja tržišta, porezne i revizorske usluge te usluge poreznog savjetovanja. Porezni obveznik poreza po odbitku je isplatitelj, a porezna osnovica je bruto iznos naknade koju rezident plaća nerezidentu.

Porez po odbitku plaća se po stopama od (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx):

- 15%
- 12% na dividende i udjele u dobiti
- 20% na sve vrste usluga koje su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave u državama koje se smatraju poreznim utočištima ili financijskim centrima, osim države Europske unije te država s kojima Hrvatska sklopila ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

2.2.3. Posebni porezi i trošarine

U Republici Hrvatskoj posebni porezi na promet su jedan od najznačajnijih izvora poreznih prihoda. Posebni porezi i trošarine su za razliku od ostalih poreza u Hrvatskoj u nadležnosti Carinske uprave, a ne Porezne uprave. Razlozi njihovog uvođena mogu biti socijalne, zdravstvene, ekološke ili fiskalne naravi. Prednosti ovih poreza su jednostavnost ubiranja, mali broj poreznih obveznika i izdašnost.

Obveznik plaćanja posebnih poreza i trošarina je uvoznik ili proizvođač proizvoda na koje se primjenjuju trošarine, a to može biti pravna ili fizička osoba. Kada je riječ o iznosu trošarine, on se najčešće utvrđuje po jedinici proizvoda ili u postotku prodajne vrijednosti. Možemo ih podijeliti u dvije skupine, a to su:

Tablica 7: Posebni porezi i trošarine

1 skupina (trošarine prilagođene zahtjevima EU)	2 skupina (ostali posebni porezi na promet koji nisu predmet harmonizacije u EU)
1. trošarine na alkohol i alkoholna pića 2. trošarine na duhanske prerađevine i proizvode 3. trošarine na energente i električnu energiju.	1. posebni porez na motorna vozila 2. posebni porez na kavu i bezalkoholna pića 3. posebni porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila

Izvor: izrada autora prema: Dražić-Lutilsky, I. et. al., 2015., str.16

➤ Trošarine na duhanske prerađevine i proizvode

Predmet oporezivanja kod trošarina na duhanske prerađevine i proizvode su: cigarete, cigare, cigarilosi, sitni rezani duhan, ostali duhan za pušenje, e-tekućine, grijani duhanski proizvodi i novi duhanski proizvodi.

Tablica 8: Trošarine na duhanske prerađevine i proizvode

Predmet oporezivanja	Trošarinska Osnovica	Visina osnove
Cigarete	1000 kom i MPC	Specifična trošarina 310,00 kn za 1000 kom cigareta i proporcionalna trošarina 34% od MPC (minimalna trošarina iznosi 696,00 kn/1000 kom)
Cigare	1000 kom	600,00 kn/1000 kom
Cigarilosi	1000 kom	600,00 kn/1000 kom
Sitno rezani duhan	1kg	600,00 kn/ 1kg
Ostali dugan za pušenje	1 kg	600,00 kn/ 1kg
E- tekućine	1ml	Specifična trošarina 0,00 kn/ 1ml
Grijani duhanski proizvod	1kg	600,00 kn/ 1kg
Novi duhanski proizvodi	1kg	600,00 kn/ 1kg

Izvor: izrada autora prema: <https://carina.gov.hr/pristup-informacijama/propisi-i-sporazumi/trosarinsko-postupanje/visine-i-nacin-obracuna-trosarina-posebnih-poreza/duhanske-preradjevine-i-duhanski-proizvodi/3630>

➤ Trošarine na alkohol i alkoholna pića

Predmet oporezivanja kod trošarina na alkohol i alkoholna pića su mirna i pjenušava vina, ostala pića dobivena vrenjem osim piva i vina, međuproizvodi, etilni alkohol i pivo. Pivom se smatra svaki proizvod tarifnih oznaka KN 2203 i KN2206 s volumnim udjelom stvarnog alkohola većim od 0,5%. Trošarinska osnovica na vino, ostala pića koja su dobivena vrenjem, osim piva i vina, međuproizvode je jedan hektolitar gotovog proizvoda i plaća se u iznosu od 0,00 kn. Osnovica na pivo je 1% volumnog udjela stvarnog alkohola sadržanog u jednom hektolitrju gotovog proizvoda, a visina trošarine je 40,00 kn. Osnovica na etilni alkohol je jedan hektolitar čistog alkohola izraženog u volumnim postocima mjernim pri temperaturi od 20 i plaća se 5300,00 kn po hektolitrju čistog alkohola. Visina trošarina za međuproizvode s volumenom udjela stvarnog alkohola većim od 15% iznosi 500,00 kn, a za udjele manje od 15% 800,00 kn po hektolitrju gotovog proizvoda. (<https://carina.gov.hr>)

➤ Trošarine za energente i električnu energiju

Predmet oporezivanja trošarina na energente i električnu energiju su: motorni benzin (olovni i bezolovni), plinsko ulje za pogon i grijanje, kerozin za pogon i grijanje, UND za pogon i grijanje, teško ložno ulje, prirodni plin za pogon i grijanje, ugljen, koks, električna energija i biogorivo. Trošarinska osnovica za električnu energiju i prirodni plin je količina električne energije ili prirodnog plina mjerena u megavatsatima, a dok je za energente je 1000 kg neto mase, 1000 litara pri osnovnim uvjetima temperature energenata od plus 15 stupnjeva. (<https://carina.gov.hr>)

➤ Posebni porez na motorna vozila

Prema Zakonu o posebnom porezu na motorna vozila predmet oporezivanja su: osobni automobili i ostala motorna vozila za prijevoz osoba, motocikli, bicikli i slična vozila s pomoćnim motorom i sa ili bez bočne prikolice, pick-up vozila, ATV vozila i druga motorna vozila prenamijenjena u motorna vozila. (<https://www.zakon.hr/z/561/Zakon-o-posebnom-porezu-na-motorna-vozila>)

Porezni obveznik je svaka pravna ili fizička osoba koja stječe motorno vozilo u Republici Hrvatskoj ili koja takvo motorno vozilo uvozi u Republiku Hrvatsku (nije obračunat i plaćen poseban porez). Obveznici su također i osobe koje izvršavaju prenamjenu drugog motornog vozila u motorno vozilo ili nezakonito upotrebljavaju motorno vozilo na području Republike Hrvatske. Porezna osnovica za nova motorna vozila je prodajna cijena koju je proizvođač dostavio Carinskoj upravi, a tržišna cijena za rabljena motorna vozila. Posebni porez na nova motorna vozila utvrđuje se na temelju emisije ugljičnog dioksida izražene u gramima po kilometru, prodajne cijene, snage motor u kilovatima, obujma motora u kubičnim centimetrima i razine emisije ispušnih plinova. Kod rabljenih motornih vozila plaća se iznos ostatka posebnog poreza utvrđenog prema postotku pada vrijednosti na tržištu od čije je prve registracije prošlo isto vremensko razdoblje.

➤ Posebni porez na kavu i bezalkoholna pića

Predmet oporezivanja prema Zakonu o porezu na kavu i bezalkoholna pića su: pržena kava, ekstrakti, esencije i koncentрати od kave, pripravci na osnovi ekstrakata, esencija, koncentrata ili kave, nadomjesci kave što sadrže kavu, voda (uključujući i mineralni i gaziranu vodu s dodacima sladila ili aroma te druga bezalkoholna pića osim voćnih sokova i bezalkoholnih pića koja sadrže kavu, ekstrakte, esencije i koncentrate od kave), ostala pića s udjelom alkohola manjim od 1,2% osim pića koja su mješavina piva i bezalkoholnih pića s volumenom stvarnog alkohola većim od 0,5%, sirupi, koncentрати, prašci i granule za pripremu bezalkoholnih pića (<https://www.zakon.hr/z/600/Zakon-o-posebnom-porezu-kavu-i-bezalkoholna-pi%C4%87a>). Porezni obveznik je svaka osoba koja je ovlaštena držatelj poreznog skladišta, proizvođač izvan sustava odgode, primatelj i sve osobe koje nezakonito postupaju s predmetom oporezivanja. Porezna osnovica posebnog poreza na kavu i bezalkoholna pića se obračunava i plaća na jedan kilogram netomase kava, te jedan kilogram netomase kave sadržane u gotovom proizvodu. Poseban porez na kavu i bezalkoholna pića se plaća za prženu kavu u iznosu od 6,00 kn/kg, a za ekstrakte, esencije i koncentrate od kave 20,00 kn/kg. Kada je riječ o bezalkoholnim pićima porezna osnovica je jedan hektolitar bezalkoholnog pića, a posebni porez se plaća 40,00 kn/hektolitar za vodu i ostala pića koja imaju udjele alkohola manje od 1,2% osim pića koja su mješavina piva i bezalkoholnih pića s volumenom stvarnog alkohola većim od 0,5%. Za granule i prašak koji su namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića plaća se posebni porez od 240,00 kn/hektolitru. (<https://www.zakon.hr/z/600/Zakon-o-posebnom-porezu-kavu-i-bezalkoholna-pi%C4%87a>)

➤ Porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila

Predmet oporezivanja se plaća na premije osiguravajućeg društva za obvezno osiguranje cestovnih motornih vozila, odnosno na premije utvrđene ugovorom s osiguravajućim društvom za kasko osiguranje cestovnih vozila. (<https://www.zakon.hr/z/911/Zakon-o-porezu-na-premije-osiguranja-od-automobilske-odgovornosti-i-premije-kasko-osiguranja-cestovnih-vozila>).

Porezni obveznici su osiguravajuća društva koja s fizičkim ili pravnim osobama sklapaju ugovore i naplaćuju premije od automobilske odgovornosti i kasno osiguranja cestovnih vozila, a porezna osnovica je premija koju osiguravajuće društvo utvrđuje pravnoj ili fizičkoj osobi pri sklapanju ugovora. U slučaju osiguranja od automobilske odgovornosti porezna stopa iznosi 15% od ugovorene premije osiguranja, a u slučaju kasno osiguranja 10% od ugovorene premije. Diplomatska i konzularna predstavništva su oslobođena plaćanja poreza na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i poreza na premije kasno osiguranja cestovnih vozila.

2.2.4. Kritički osvrt na državne poreze

Najizdašniji i najzastupljeniji proračunski porez je porez na dodanu vrijednost. Povećanje stope PDV-a s 13% na 25% u sektoru ugostiteljstva Republika Hrvatska je uz Dansku na samom vrhu. Smanjenje stope PDV-a dovelo bi do smanjenje sive ekonomije, povećanje investicija, rasta i razvoja hrvatskog turizma. Od 01.01.2019. godine najavljuje se smanjenje stope PDV-a s 25% na 13% na svježe meso, ribu, voće, povrće i dječje pelene. Smanjenje cijena navedenih proizvoda trebala bi povećati raspoloživi dohodak.

Najvažnija izmjena Zakona o porezu na dobit dogodila se snižavanjem porezne stope s 20% na 12% i 18%. Navedenom izmjenom nastoji se povećati ulaganja kroz privlačenje domaćih i stranih investitora i ojačati konkurentnost u odnosu na okruženje. U Republici Hrvatskoj trošarine su uz porez na dodanu vrijednost najvažniji prihod proračuna. Povećanje trošarina na duhanske proizvode dovodi do problema prekogranične kupovine i rasta crnog tržišta.

2.3. Županijski porezi

Županijski porezi pripadaju županijskim proračunima ili proračunu Grada Zagreba. Sredstva se prikupljaju od poreza na nasljedstva i darove, poreza na cestovna motorna vozila, poreza na plovila i poreza na automate za zabavne igre.

2.3.1. Porez na nasljedstva i darove

Prema Zakonu o lokalnim porezima predmet oporezivanja poreza na nasljedstva i darove su gotov novac, novčane tražbine, vrijednosnice, te pokretnine ako je pojedinačna tržišna vrijednost pokretnina veća od 50.000,00 kuna na dan utvrđivanja porezne obveze. Porezni obveznici su fizičke i pravne osobe koje naslijede, prime na dar ili steknu po drugoj osnovi bez naknade imovinu na području Republike Hrvatske. Osnovicu za izračun poreza čini gotov novac, tržišna vrijednost tražbina i vrijednosnica, kao i pokretnina na dan utvrđivanja porezne obveze. Stopa poreza na nasljedstva i darove iznosi 4%. Od plaćanja poreza na nasljedstvo i darove oslobođeni su (<https://www.zakon.hr/z/875/Zakon-o-lokalnim-porezima>):

- bračni drug, potomci, preci te posvojenici i posvojitelji koji su u tom odnosu s umrlim ili darovateljem.
- pravne i fizičke osobe kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i regionalne samouprave daje pokretnine bez naknade zbog oštete ili nekog drugog razloga u svezi s Domovinskim ratom.
- Republika Hrvatska, tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i regionalne samouprave, vjerske zajednice, zaklade i fundacije, javne ustanove, Crveni križ i neprofitne pravne osobe koje su registrirane za pružanje humanitarne pomoći.
- pravne i fizičke osobe kada primaju donacije za svrhe utvrđene posebnim propisima.

2.3.2. Porez na cestovna motorna vozila

Porez na cestovna motorna vozila plaćaju fizičke i pravne osobe koje su na dan registracije vlasnici osobnih automobila, motocikala i četverocikala. U slučaju da je vozilo u vlasništvu leasing društva ili osobe koja daje u najam, porezni obveznik je korisnik koji je upisan u prometnu dozvolu vozila.

Porez se plaća jednom godišnje prema snazi motora iskazanoj u kW i godinama starosti pa se tako porez za osobne automobile plaća između 200,00 kn i 1500,00 kn, motocikle od 50,00 kn do 1200,00 kn, a za četverocikle od 30,00 kn do 120,00 kn.

Od plaćanja poreza na cestovna motorna vozila oslobođena su vozila Republike Hrvatske i jedinica lokalne i regionalne samouprave, vozila tijela državne uprave, zdravstvenih ustanova, vatrogasnih jedinica, diplomatskih i konzularnih predstavništva i stranog diplomatskog osoblja te vozila koja su namijenjena za prijevoz umrlih, taksi-službu i prijevoz osoba s invaliditetom. U slučaju promjene vlasništva cestovnog vozila tijekom godine novi vlasnik ne plaća porez ako je porez bio utvrđen prethodnom vlasniku (<https://www.zakon.hr/z/875/Zakon-o-lokalnim-porezima>).

2.3.3. Porez na plovila

Porez na plovila se plaća godišnje, a porezni obveznici su fizičke i pravne osobe koje su vlasnici plovila. Iznos poreza ovisi o dužini plovila iskazanoj u metrima, snazi motora iskazanoj u kW te da li plovilo ima kabinu ili nema pa će se prema tome plaćati porez na plovila prema sljedećim razmjerima (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_plovila.aspx):

- Plovila bez kabine od 100,00 kn do 600,00 kn
- Plovila s kabinom na motorni pogon od 200,00 do 5.000,00 kn
- Plovila s kabinom i pogonom na jedra od 200,00 kn do 4.000,00 kn

Od plaćanja poreza na plovila oslobođena su plovila koja imaju registriranu djelatnost i brodice u vlasništvu domaćeg stanovništva na otocima koje služi za održavanje posjeda i organizaciju života na otocima.

2.3.4. Porez na automate za zabavne igre

Predmet oporezivanja su automati za zabavne igre na kojima igrač ne ostvaruje dobitak, a postavljeni su u ugostiteljskim objektima, zabavnim klubovima, javnim objektima i drugim javnim prostorima. Pod automatima podrazumijevamo videoigre, simulatore, fliperi, biljari, hokej, stolni nogomet, pikado i druge mehaničke automate. Porez se ne plaća samo na biljare koje imaju vidljivo istaknutu markicu Hrvatskog biljarskog saveza. Porez na automate za zabavne igre plaća se mjesečno u iznosu od 100,00 kn.

2.3.5. Kritički osvrt na županijske poreze

U odnosu na članice Europske Unije stopa poreza na nasljedstvo i darove u Republici Hrvatskoj je ispod prosjeka. U Francuskoj stopa se penje i do 45% na velika bogatstva. Prilikom kupnje novog automobila vlasnik je dužan 10 godina plaćati porez na cestovna motorna vozila što dovodi do zaključka da su kupci novih automobila u lošijem položaju zbog plaćanja većih poreza nego kod rabljenih automobila. Prilikom registracije rabljenog vozila plaća se upravna pristojba umjesto poreza na cestovna motorna vozila. Prednost pristojbi je što se plaćanje izvršava u stanici za tehnički pregled.

2.4. Gradski ili općinski porezi

Gradski ili općinski porezi su prihodi općinski/gradskih proračuna. Priljevi sredstava prikupljaju se od: prireza porezu na dohodak, poreza na potrošnju, poreza na kuće za odmor, poreza na korištenje javnih površina i poreza na promet nekretnina.

2.4.1. Prirez poreza na dohodak

Tijelo jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom propisati plaćanje prireza porezu na dohodak svim obveznicima poreza na dohodak. Porezna osnovica je porez na dohodak, a stopa prireza se kreće u rasponu od 0% do 18% i to (<https://www.zakon.hr/z/875/Zakon-o-lokalnim-porezima>):

- općina po stopi do 10%
- grad s manje od 30.000 stanovnika po stopi od 12%
- grad s više od 30.000 stanovnika po stopi do 15%
- Grad Zagreb po stopi do 18%

Stopa prireza na dohodak u Puli iznosi 12%, a u Gradu Zagrebu 18%.

2.4.2. Porez na potrošnju

Predmet oporezivanja poreza na potrošnju su alkoholna pića (rakija, vinjak i žestoka pića), prirodna i specijalna vina, pivo i bezalkoholna pića u ugostiteljskim objektima. Porezni obveznici su fizičke i pravne osobe koje pružaju ugostiteljske usluge, a porezna osnovica je prodajna cijena pića u koju nije uključen porez na dodanu vrijednost.

Obračunsko razdoblje poreza na potrošnju je od prvog do posljednjeg dana u mjesecu, a porezni obveznik ga iskazuje na Obrascu PP-MI-PO i predaje do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec. (<https://www.zakon.hr/z/875/Zakon-o-lokalnim-porezima>). Stopa poreza na potrošnju iznosi 3%.

2.4.3. Porez na kuće za odmor

Porez na kuće za odmor plaćaju fizičke i pravne osobe koje su vlasnici kuća za odmor, a visinu poreza propisuje tijelo jedinice lokalne samouprave. Iznos poreza se plaća u rasponu od 5 do 15 kuna po kvadratnom metru korisne površine kuće za odmor. Od plaćanja poreza na kuće za odmor oslobođene su (<https://www.zakon.hr/z/875/Zakon-o-lokalnim-porezima>):

- kuće za odmor koje se ne mogu koristiti zbog prirodnih nepogoda, ratnih razaranja ili trošnosti.
- kuće za odmor za vrijeme u kojima su smješteni prognanici i izbjeglice.
- odmarališta u vlasništvo jedinica lokalne i regionalne samouprave u kojima su smještena djeca mlađa od 15. godina.

2.4.4. Porez na korištenje javnih površina

Porezni obveznici poreza na korištenje javnih površina su sve fizičke i pravne osobe koje koriste javne površine, a ono što se smatra javnom površinom propisuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Jedinice lokalne samouprave također propisuju visinu, način i uvjete plaćanja poreza na korištenje javnih površina.

2.4.5. Porez na promet nekretnina

Porezni obveznik poreza na promet nekretnina je stjecatelj nekretnina. U slučaju zamjene nekretnina, obveznik je svaki sudionik i to za vrijednost nekretnine koju stječe, a pri nasljeđivanju nasljednik. U slučaju stjecanja nekretnine na temelju ugovora o doživotnom uzdržavanju, obveznik je davatelj uzdržavanja, a porez na nekretnine se umanjuje za 5% za svaku godinu trajanja uzdržavanja od dana sklapanja ugovora.

Porezna osnovica poreza na nekretnine je tržišna vrijednost nekretnine u trenutku nastanka porezne obveze. Tržišnu vrijednost nekretnine procjenjuje službenik Porezne uprave na temelju usporednih podataka sličnih nekretnina. Ukoliko nema usporednih podataka, vlasnik nekretnine je obavezan dopustiti pristup ovlaštenoj osobi da procjeni tržišnu vrijednost nekretnine. Stopa poreza na nekretnine iznosi 4%

Porez na promet nekretnina ne plaćaju (<https://www.zakon.hr/z/69/Zakon-o-porezu-na-promet-nekretnina>):

- Republika Hrvatska, jedinice lokalne i regionalne samouprave, tijela državne vlasti, ustanove i pravne osobe čiji je jedini osnivač Republika Hrvatska, zaklade i fundacije, Crveni križ, neprofitne pravne osobe koje su registrirane za pružanje humanitarne pomoći
- Diplomatska ili konzularna predstavništva strane države pod uvjetom međunarodne organizacije i uzajamnosti uz potpisan ugovor o oslobađanju plaćanja poreza na promet nekretnina
- Osobe koje uz pomoć postupka vraćanja oduzete imovine ponovno stječu nekretninu ili komasacijom nekretnina.
- Izbjegllice i prognanici koji zamjenom svoje nekretnine u inozemstvu stječu nekretninu.
- Građani koji kupuju zgradu ili stan na kojem su imali stanarsko pravo
- Osobe koje u skladu s propisima kojima se uređuje pretvorba društvenog vlasništva u druge oblike vlasništva stječu nekretninu.
- Bračni drug, potomak, posvojenici i posvojitelji koji stječu nekretninu na temelju ugovora o dosmrtnom ili doživotno uzdržavanju.

2.5. Zajednički porezi

Zajednički porezi se dijele na državni, županijski i općinski ili gradski proračun. Porez na dohodak je jedini zajednički porez u Republici Hrvatskoj.

2.5.1. Porez na dohodak

Za porez na dohodak možemo reći da zauzima važno mjesto u poreznim sustavima suvremenih država. S jedne strane zbog velike financijske izdašnosti, a s druge strane kao instrument za ostvarivanje nekih nefiskalnih ciljeva oporezivanja. Porez na dohodak je najtipičniji oblik izravnih poreza odnosno porez koji se nameće izravno na dohodak osobe ili kućanstva koje bi trebalo snositi porezni teret.

➤ Razvoj poreza na dohodak u Republici Hrvatskoj

U Republici Hrvatskoj porez na dohodak uveden je od 1994. godine kada je donesen prvi Zakon o porezu na dohodak. Ovaj zakon na snazi je bio do 2000. godine i u međuvremenu je doživio niz izmjena koje su se odnosile na porezne stope, razrede, uvođenje prireza te niz promjena visine osobnog odbitka. Mali broj razreda (stopa) poreza na dohodak uzrokovao je naglo povećanje poreznog opterećenja pri prijelazu iz jednog u drugi razred.

Tablica 9: Razvoj poreza na dohodak u Republici Hrvatskoj

Oporezivanje dohotka u razdoblju od 1995. do 1996. godine
<ul style="list-style-type: none">• Osobni odbitak 700,00 kn• Dva porezna razreda<ul style="list-style-type: none">○ Prvi porezni razred 0,00 kn - 2.100,00 kn (porezna stopa 25%)○ Drugi porezni razred više od 2.100,00 kn (porezna stopa 35%)• Doprinosi iz plaće za mirovinsko osiguranje iznosili su 12,75% bruto dohotka

Oporezivanje dohotka u razdoblju od 1997. do 31. 01. 1998. godine
<ul style="list-style-type: none"> • Osobni odbitak je iznosio 800,00 kn • Dva porezna razreda <ul style="list-style-type: none"> ○ Prvi porezni razred 0,00 kn - 2.400,00 kn (porezna stopa 20%) ○ Drugi porezni razred više od 2.400,00 kn (porezna stopa 35%) • Doprinosi iz plaće za mirovinsko osiguranje iznosili su 12,75% bruto dohotka
Oporezivanje dohotka u razdoblju od 01.02. do 31.12 1998. godine
<ul style="list-style-type: none"> • Osobni odbitak, porezni razredi i porezne stope su ostali nepromijenjeni. • Doprinosi iz plaće za mirovinsko osiguranje su se smanjili na 10,75% bruto dohotka (u upotrebi od 01. veljače 1998. do kraja 2002. godine)
Oporezivanje dohotka u razdoblju od 1999. do 01.04. 2000. godine
<ul style="list-style-type: none"> • Osobni odbitak iznosio je 1.000,00 kn • Dva porezna razreda <ul style="list-style-type: none"> ○ Prvi porezni razred 0,00 kn – 3.000,00 kn (porezna stopa 20%) ○ Drugi porezni razred više od 3.000,00 kn (porezna stopa 35%)
Oporezivanje dohotka u razdoblju od 01.04. do 31.12. 2000. godine
<ul style="list-style-type: none"> • Osobni odbitak iznosio je 1.250,00 kn • Dva porezna razreda <ul style="list-style-type: none"> ○ Prvi porezni razred 0,00 kn do 3.750,00 kn (porezna stopa 20%) ○ Drugi porezni razred više od 3.750,00 kn (porezna stopa 35%)
Oporezivanje dohotka 2001. i 2002. Godine
<ul style="list-style-type: none"> • 2001. godine dogodile su se značajne promjene Zakona o porezu na dohodak. • Osobni odbitak iznosi je 1.250,00 kn • 3 porezna razreda <ul style="list-style-type: none"> ○ Prvi porezni razred 0,00 kn – 2.500,00 kn (porezna stopa 15%) ○ Drugi porezni razred 2.500,00 kn – 6.250,00 kn (porezna stopa 25%) ○ Treći porezni razred više od 6.250,00 kn (porezna stopa 35%)
Oporezivanje dohotka 2003. i 2004. Godine
<ul style="list-style-type: none"> • Osobni odbitak iznosio je 1500,00 kn • Četiri porezna razreda <ul style="list-style-type: none"> ○ Prvi porezni razred 0,00 kn – 3.000,00 kn (porezna stopa 15%) ○ Drugi porezni razred 3.000,00 kn – 7.500,00 (poreza stopa 25%)

- Treći porezni razred 7.500,00 kn – 21.000,00 kn (porezna stopa 35%)
- Četvrti porezni razred više od 21.000,00 kn (porezna stopa 45%)
- Doprinosi za mirovinsko osiguranje su se povećali na 20%, te su takvi ostali do danas

Oporezivanje dohotka u razdoblju od 2005. do 30.06.2008. godine

- Osobni odbitak iznosio je 1.600,00 kn
- 2005. godine stupio je na snagu novi Zakon
- 4 porezna razreda
 - Prvi porezni razred 0,00 kn – 3.200,00 kn (porezna stopa 15%)
 - Drugi porezni razred 3.200,00 kn – 8.000,00 (poreza stopa 25%)
 - Treći porezni razred 8.000,00 kn – 22.400,00 kn (porezna stopa 35%)
 - Četvrti porezni razred više od 22.400,00 kn (porezna stopa 45%)

Oporezivanje dohotka u razdoblju od 01. 07 2008. godine do 30.06 2010. godine

- Osobni odbitak iznosio je 1.800,00 kn
- 4 porezna razreda
 - Prvi porezni razred 0,00 kn – 3.600,00 kn (porezna stopa 15%)
 - Drugi porezni razred 3.600,00 kn – 9.000,00 (poreza stopa 25%)
 - Treći porezni razred 9.000,00 kn – 25.200,00 kn (porezna stopa 35%)
 - Četvrti porezni razred više od 25.200,00 kn (porezna stopa 45%)

Oporezivanje dohotka u razdoblju od 01.07.2010. do 01.03 2012. godine

- Osobni odbitak iznosio je 1.800,00 kn
- Ukinut 4 porezni razred i promijenjene porezne stope
 - Prvi porezni razred 0,00 kn – 3.600,00 kn (porezna stopa 12%)
 - Drugi porezni razred 3.600,00 kn – 10.800,00 kn (poreza stopa 25%)
 - Treći porezni razred više od 10.800,00 kn (porezna stopa 40%)

Oporezivanje dohotka u razdoblju od 01.03. 2012. do 31.12. 2014. godine

- Osobni odbitak iznosio je 2.200,00 kn
- 3 porezna razreda
 - Prvi porezni razred 0,00 kn – 2.200,00 kn (porezna stopa 12%)
 - Drugi porezni razred 2.200,00 kn – 8.800,00 kn (poreza stopa 25%)
 - Treći porezni razred više od 8.800,00 kn (porezna stopa 40%)

Oporezivanje dohotka 2015. i 2016. odine

- Osobni odbitak 2.600,00 kn
- 3 porezna razreda
 - Prvi porezni razred 0,00 kn – 2.200,00 kn (porezna stopa 12%)
 - Drugi porezni razred 2.200,00 kn – 13.200,00 kn (porezna stopa 25%)
 - Treći porezni razred više od 13.200,00 kn (porezna stopa 40%)

Izvor: izrada autora prema:

<https://repozitorij.unipu.hr/islandora/object/unipu%3A448/datastream/PDF/view>

➤ Porezni obveznik i izvori dohotka

Porezni obveznik je svaka fizička osoba koja ostvaruje dohodak te nasljednik za sve porezne obveze koje dolaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Istodobno nasljednik je i porezni obveznik za dohodak koji dolaze iz naslijeđenih izvora dohotka.

Razlikujemo rezidenta od nerezidenta pa je tako rezident svaka fizička osoba koja ima prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj ili fizička osoba koja nema prebivalište ili uobičajeno boravište, ali je zaposlena u državnoj službi. Nerezident je fizička osoba koja nema ni prebivalište, ni uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj, ali ostvaruje dohodak u Republici Hrvatskoj.

Dohodak koji se oporezuje prema Zakonu o porezu na dohodak je (<https://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak>):

- Dohodak od nesamostalnog rada
- Dohodak od imovine i imovinskih prava
- Dohodak od samostalne djelatnosti
- Dohodak od osiguranja
- Dohodak od kapitala
- Drugi dohodak

➤ Porezna osnovica i predmet oporezivanja

Porezna osnovica rezidenta je ukupni iznos dohotka koji je ostvaren u tuzemstvu i u inozemstvu umanjen za osobni odbitak, a porezna osnovica nerezidenta je ukupan iznos dohotka koji je ostvaren u tuzemstvu umanjen za osobni odbitak.

Dohodak od samostalne djelatnosti koji rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu umanjuje se za iznos plaća novozaposlenih osoba, iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbe i naukovanja za obrtnička zanimanja, iznos izdataka za istraživanje i razvoj, te za preneseni gubitak.

https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dohodak.aspx

➤ Porezne stope i osobni odbitak

U Republici Hrvatskoj kao i u većini suvremenih zemalja kod oporezivanja dohotka koriste se progresivne porezne stope.

Tablica 10: Porezne stope u Republici Hrvatskoj

Porezna stopa	Mjesečna osnovica	Godišnja osnovica
24%	do 17.500,00 kn	do 210.000,00 kn
36%	iznad 17.500,00 kn	iznad 210.000,00 kn

Izvor: izrada autora prema <https://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak>

Osobni odbitak je neoporezivi dio dohotka i umanjuje poreznu osnovicu. Smatra se prema načelu pravednosti da se ne bi trebao oporezivati dohodak koji služi za pokrivanje egzistencijalnog minimuma. Osnovica osobnog odbitka iznosi 2500,00 kn. Mjesečni osnovni osobni odbitak ($1,5 \times 2.500,00 \text{ kn} = 3.750,00 \text{ kn}$) zaokružen je na stoticu.

Tablica 11: Osobni odbici od početka 2017. Godine

Osobni odbitak	Koeficijent	Mjesečni iznos	Godišnji iznos
Osnovni osobni odbitak	1,5	3.800,00 kn	45.600,00 kn
Uzdržavani članovi uže obitelji	0,7	1.750,00 kn	21.000,00 kn
Prvo dijete	0,7	1.750,00 kn	21.000,00 kn
Drugo dijete	1,0	2.500,00 kn	30.000,00 kn
Treće dijete	1,4	3.500,00 kn	42.000,00 kn
Četvrto dijete	1,9	4.750,00 kn	57.000,00 kn

Peto dijete	2,5	6.250,00 kn	75.000,00 kn
Šesto dijete	3,2	8.000,00 kn	96.000,00 kn
Sedmo dijete	4,0	10.000,00 kn	120.000,00 kn
Osmo dijete	4,9	12.250,00 kn	147.000,00 kn
Deveto dijete	5,9	14.750,00 kn	177.000,00 kn
Dodatak za djelomičnu invalidnost	0,4	1.000,00 kn	12.000,00 kn
Dodatak za 100% invalidnost	1,5	3.750,00 kn	45.000,00 kn

Izvor: izrada autora prema: https://www.poreznauprava.hr/baza_znanja/Stranice/OsobniOdbitak.aspx

➤ Doprinosi za obvezna osiguranja

U doprinose za obvezna osiguranja se ubrajaju:

- Obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (doprinosi se uplaćuju u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje)
- Obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (doprinosi se uplaćuju u obvezne mirovinske fondove)
- Obvezno zdravstveno osiguranje (doprinosi se uplaćuju u Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje)
- Osiguranje u slučaju nezaposlenosti (doprinosi se uplaćuju u Hrvatski zavod za zapošljavanje)

Razlikujemo doprinose iz plaće i doprinosi na plaću. Doprinosi iz plaće idu na teret zaposlenika (doprinosi za mirovinsko osiguranje), a doprinosi na plaću na teret poslodavca (doprinosi za zdravstveno osiguranje i zapošljavanje).

Tablica 12: Doprinosi u Republici Hrvatskoj

Doprinosi	Doprinosi iz plaće	Doprinosi na plaću
Za osiguranike samo u I. stupu mirovinskog osiguranja	20%	
Za osiguranike u I. i II. stupu mirovinskog osiguranja	I. stup 15% II. stup 5%	
Osnovni zdravstveni doprinosi		15%
Doprinosi za osiguranje od ozljeda na radu i profesionalnog bolovanja		0,5%
Doprinosi za zapošljavanje		1,7%
UKUPNI DOPRINOSI	20%	17,2%

Izvor: izrada autora prema: http://www.ijf.hr/porezni_vodic/05-05/doprinosi.pdf

Ukupni doprinosi na iz plaće i na plaću plaćaju se po stopi od 37,2%+

2.5.2. Kritički osvrt zajedničkih poreza

Po novom prijedlogu od 01.01.2019. godine trebalo bi doći do izmjene doprinosa na plaću. Doprinosi za ozljede na radu i zapošljavanje bi se trebali ukinuti, a doprinosi za zdravstveno osiguranje povećati. Izmjena bi dovela do jednostavnije administracije. Povećanje poreznog razreda s 17.500,00 kuna na 30.000,00 kn odnosno stopa dohotka od 24% će se obračunavati na poreznu osnovicu do 30.000,00 dovodi do pozitivnog utjecaja na plaće zaposlenika. Povećanje osobnog odbitka odnosno neoporezivog dijela dohotka dovelo bi također do povećanja plaća što bi imalo pozitivan utjecaj na cijelo gospodarstvo. Zaposlenici bi raspolagali s većim dohotkom i više bi trošili. Također bi povećanje poreznih razreda.

3. USPOREDBA POREZNOG SUSTAVA REPUBLIKE HRVATSKE S ODABRANIM DRŽAVAMA

U ovom dijelu rada biti će prikazana usporedba poreznog sustava Republike Hrvatske s dvije članice Europske Unije (Austrija, Slovačka) i Srbijom. Europska Unija teži poreznoj harmonizaciji kako bi se izbjegle nacionalne porezne mjere koje mogu negativno utjecati na slobodno kretanje roba, usluga i kapitala. Svaka članica ima pravo zadržati vlastiti porezni sustav, ali ipak neke dijelove mora uskladiti s odlukama tijela Europske Unije.

Tablica 21: Usporedba poreza na dohodak Republike Hrvatske i odabranih zemalja

DRŽAVA	DOHODAK (godišnji)	STOPA
HRVATSKA	Do 28.340 €	24%
	Iznad 28.340 €	36%
SLOVAČKA	Do 35.022 €	19%
	Iznad 35.022 €	25%
AUSTRIJA	Do 11.000 €	0%
	11.000- 18.000 €	25%
	18.000- 31.000 €	35%
	31.000- 60.000 €	42%
	60.000 - 90.000 €	48%
	90.000 – 1.000.000 €	50%
	Iznad 1.000.000 €	55%
SRBIJA	Do 6 prosječnih godišnjih zarada	10%
	Iznad 6 prosječnih zarada*	15%

*Prosječna godišnja zarada u 2017. godini iznosila je 791.712 RSD odnosno 6730 €.

Izvor: izrada autora prema <https://ec.europa.eu/eurostat> i <http://poreznadohodak.rs/>

Iz tablice 21 vidljiva je usporedba poreza na dohodak Hrvatske, Slovačke, Austrije i Srbije. Porez na dohodak Austrije raspoređen je u 7 razreda i do 11.000€ godišnje se ne oporezuje. Raspon stopa je između 0% i 55%. Hrvatska ima dvije porezne stope, 24% do 28340 € i 36% iznad 28.340 €. Dohodak Slovačke

raspoređen je u dva porezna razreda, do 35.022€ po stopi od 19% i iznad 35.022€ po stopi od 25%. Europska Unija ima najmanji utjecaj na porez na dohodak što se očituje u najmanjem stupnju harmonizacije. Srbija ima najmanje stope poreza na dohodak koje iznose 10% i 15%.

Tablica 22: Usporedba poreza na dobit Republike Hrvatske i odabranih zemalja

DRŽAVA	STOPE
HRVATSKA	12% (do 404.858 €) 18% (od 404.858 €)*
SLOVAČKA	21%
AUSTRIJA	25%
SRBIJA	15%

*Izračun prema srednjem tečaju HNB-a na dan 01.12.2018. (1EUR = 7,41 kn)

Izvor: izrada autora prema <https://ec.europa.eu/eurostat> i <http://www.pks.rs>

Iz tablice 22 vidljiva je usporedba stopa poreza na dobit Hrvatske, Slovačke, Austrije i Srbije. Austrija, Slovačka i Srbija imaju jedinstvene stope poreza na dobit, a Hrvatska primjenjuje dvije stope, odnosno 12% do 404.858 € i 18% od 404.858 €. Države s niskim stopama poreza na dobit su zanimljive poduzećima čija se porezna osnovica nalazi u državi s visokim poreznim opterećenjem zbog niskog poreznog opterećenja.

Tablica 23: Usporedba poreza na dodanu vrijednost (PDV) Republike Hrvatske i odabranih zemalja

DRŽAVA	PREDMET OPREZIVANJA	STOPA	PRAG ZA ULAZAK U SUSTAV PDV-a
HRVATSKA	Isporuka dobara i obavljanje usluga, uvoz i stjecanje dobara unutar EU	Opća 25% Snižene 13% i 5%	Ako godišnje transakcije prelaze 300.000 kn (40.486 €)
SLOVAČKA	Isporuka dobara i obavljanje usluga, uvoz	Opća 20% Snižena 10%	Ako godišnji prihodi prelaze 49.790€
AUSTRIJA	Isporuka dobara i obavljanje usluga, uvoz i stjecanje dobara unutar EU	Opća 20% Snižena 13%	Ako godišnje transakcije prelaze 30.000€
SRBIJA	Isporuka dobara i obavljane usluga unutar Republike i uvoz	Opća 20% Snižena 10%	Ako godišnje transakcije prelaze 8.000.000 RDS (68.002 €)

Izvor: izrada autora prema <https://ec.europa.eu/eurostat> i <http://www.pks.rs/>

Iz tablice 23 vidljiva je usporedba poreza na dodanu vrijednost Hrvatske, Slovačke, Austrije i Srbije. Harmonizacija sustava PDV-a vidljiva je u članicama Europske Unije. Predmet oporezivanja je identičan u sve tri promatrane države s iznimkom kod Slovačke koja nema stjecanje dobara unutar EU. Austrija, Slovačka i Srbija imaju opću stopu od 20% i jednu sniženu stopu dok Hrvatska ima opću stopu od 25% i dvije snižene stope. Prag za ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost se razlike u promatranim državama.

4. ANALIZA UTJECAJA POREZA NA POSLOVANJE PODUZEĆA HOTELI MAESTRAL d.d.

Analiza poslovanja društva Hoteli Maestral d.d. temelji se na analizi bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanom toku i izvještaja o promjeni glavnice. U daljem tekstu biti će razrađena analiza utjecaja pojedinih vrsta poreza na poslovanje poduzeća.

4.1. Općenito o poduzeću Hoteli Maestral d.d.

Pretvorbom Hotelsko-turističkog poduzeća Hoteli Maestral s.p.o. nastalo je 05. travnja 1996.godine dioničko društvo za hotelijerstvo i turizam Hoteli Maestral d.d. sa sjedištem u Dubrovniku. Društvo se sastoji od 5 hotela (Uvala, Splendid, Komodor, Adriatic, Vis) i paviljona Adriatica Rooms sa kapacitetom od 473 sobe i 933 ležaja. Hoteli su udaljeni oko 3,5 km od stare gradske jezgre, a nalaze se u Uvali Lapad.

Osnovna djelatnost poduzeća je pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga, a neke od ostalih djelatnosti koje su upisane u sudski registar su: taksislužba, prijevoz robe cestom, prijevoz morem i priobaljem, djelatnost putničkih agencija i turoperatora, iznajmljivanje automobila i plovila, sportske djelatnosti i druge.

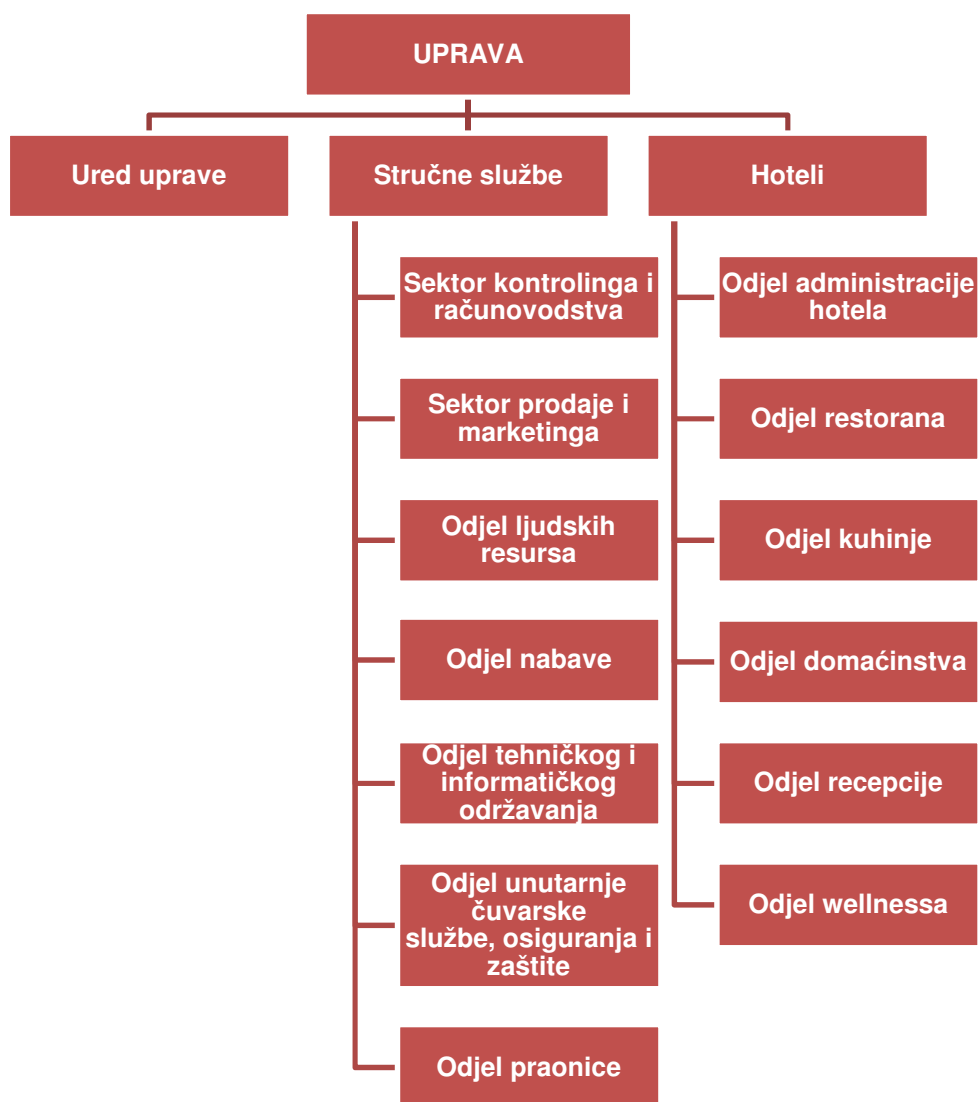
Misija poduzeća je pružanje odmora gostima u skladu s njihovim željama uz visoku kvalitetu usluga, a vizija je primjenjivanje i postavljanje najviših standarda kvalitete usluga kako bi opravdali i održali svoj ugled.

Temeljni kapital sastoji se od 515.720 redovnih dionica nominalne vrijednosti 200,00 kn i iznosi 103.114.000,00 kn. Većinski dioničar je Republika Hrvatska putem Hrvatskog fonda za privatizaciju i Državne agencije za sanaciju banaka i osiguranje štednih uloga s udjelom od 75,32%, a među ostalim dioničarima nalaze se Addiko Bank d.d., Vrenko Dubravka, Valamar Riviera d.d. i ostali dioničari s udjelom do 1%.

4.2. Organizacijska struktura poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Kvalitetno postavljena organizacijska struktura vrlo je važna zbog strukture poslovnih i procesnih funkcija kako bi se u što manje angažiranje resursa došlo do željenih ciljeva.

Grafikon 1: Organizacijska struktura poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Izvor: izrada autora prema <https://www.hotelsindubrovnik.com>

Iz grafikona 1 vidljiva je organizacijska struktura poduzeća Hoteli Maestral d.d. Na vrhu hijerarhije nalazi se uprava koja vodi poslovanje društva u skladu s Statutom društva, Zakonom o trgovačkim društvima, Pravilnikom o radu Uprave te drugim pravnim propisima. Zadaci ureda uprave su eksterna i interna komunikacija, pripremanje i organiziranje sjednice Nadzornog odbora i Glavne skupštine, izvještavanje nižeg i srednjeg managementa o odlukama uprave i slični poslovi. Zajednički poslovi za sve poslovne jedinice se obavljaju kroz zajedničke službe koje su organizirane u sektore, a poslovi hotela podijeljeni su na odjele kako bi se lakše i efikasnije obavljala djelatnost.

4.3. Rizici koji utječu na poslovanje poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Upravljanje rizicima u poduzeću Hoteli Maestral d.d. sastavni je dio procesa planiranja i upravljanja poslovnim procesima. U Društvu se pojavljuju operativni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Operativni rizik se javlja zbog neuspjelih internih procesa, ljudskog faktora, sistemskih ili eksternih događaja te uslijed nedosljednosti primjene zakonskih procesa, ugovorenih obveza i slično. Jedan od značajnih rizika je rizik plasmana usluga koji nastaje zbog zastarjelih hotela budući da su izgrađeni prije četrdesetak godina. Hotel Uvala je jedini koji je obnovljen 2003. godine. Ovim rizikom se upravlja na način da se svake godine izvrši analiza postojeće infrastrukture i donese mjera upravljanja u poboljšanju kvalitete. Republika Hrvatska je osiromašena kvalitetnim stručnim kadrom pa dolazi do rizika nepronalaženja stručnog sezonskog kadra za poslove u kuhinji i restoranima. Kako bi se na što bolji način upravljalo ovim rizikom društvo već u siječnju raspisuje natječaje za zapošljavanje, sudjeluje na Danima karijere i sklapa ugovore s Srednjih ugostiteljskih škola na temelju kojih učenici obavljaju školske prakse u hotelima. Rizik se također može pojaviti zbog namjernih ili nenamjernih grešaka radnika koje nastaju zbog nepažnje, nediscipline, nemara, neznanja ili neodgovarajućih programa. Društvo ovaj tip rizika pokušava smanjiti uz pomoć adekvatnih edukacija radnika i veće kontrole i nadzora. Grad Dubrovnik je pored hotela Uvala i Visa smjestio kolektor otpadnih voda što dovodi do zagađenja mora ispred hotela. Pomoću aktivne komunikacije s predstavnicima Grada svaki

tjedna se obavlja mjerenje čistoće mora i društvo je ustajalo u pregovorima oko premještanja kolektora.

Kreditni rizik se javlja kada jedna strana u financijskom instrumentu ne ispunjava svoje obveze i time uzrokuje nastanak financijskog gubitka drugoj strani. U poduzeću Hoteli Maestral d.d. ovaj rizik je prepoznat kao mogućnost da potraživanja od kupaca neće biti ispunjena na dan dospjeća. Ovim rizikom se uprava na način da se provode analize i procjene boniteta kupaca i tako odluči s kojim će partnerima naredne godine poslovati s odgodom plaćanja. Za sve ostale partnere naplata se vrši unaprijed gotovinom ili putem kreditnih kartica. Iznajmljivači poslovnih prostora prilikom sklapanja ugovora moraju uručiti zadužnicu ili položiti depozit u visini tri mjesečne zakupnine kako bi se osiguralo plaćanje.

Upravljanje rizikom likvidnosti odnosi se na osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava adekvatnim iznosom ugovorenih kreditnih linija i održavanje dostatne količine novca kako bi društvo imalo sposobnost podmirenja svih svojih obveza. Rizik likvidnosti je u velikoj mjeri prisutan u poduzeću Hoteli Maestral d.d. zbog cjelogodišnjeg plaćanja tekućih obveza, a priljeva sredstava samo tijekom sezone. Društvo upravlja ovim rizikom tako da tijekom zime osigurava likvidnost putem kratkoročnih kreditnih linija, predujmova agencija i podmiruje sve troškove tijekom zime. Troškovi vezani za pripremu i obnovu objekata plaćaju se obročno i najvećim dijelom tijekom ljetnih mjeseci kada je likvidnost najveća.

4.4. Financijski izvještaji poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Financijski izvještaji predstavljaju podlogu i polaznu osnovu za analizu poslovanja poduzeća kako bi se dobile potrebne informacije o njemu. Temelj su informiranja o financijskom položaju, uspješnosti i promjenama u financijskom položaju poslovnog subjekta, te prikazuju financijske učinke transakcija i drugih događaja.

Tablica 13: Bilanca poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Naziv pozicije	AOP oznaka	2016	2017
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	187.267.106	187.944.184
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	362.771	309.409
1. Izdaci za razvoj	004		
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	30.122	309.409
3. Goodwill	006		
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007		
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	332.649	
6. Ostala nematerijalna imovina	009		
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	186.581.297	187.304.571
1. Zemljište	011	138.784.620	138.784.620
2. Građevinski objekti	012	42.194.795	41.213.130
3. Postrojenja i oprema	013	4.356.607	5.436.508
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	663.149	1.274.781
5. Biološka imovina	015		
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016		
7. Materijalna imovina u pripremi	017	220.293	221.699
8. Ostala materijalna imovina	018	361.833	373.833
9. Ulaganje u nekretnine	019		
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	323.039	330.204
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021		
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022		
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	323.039	330.204
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024		
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025		
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026		
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027		
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028		
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	0	0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030		
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031		
3. Ostala potraživanja	032		
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033		
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	5.949.192	6.650.113
I. ZALIHE (036 do 042)	035	588.985	770.368
1. Sirovine i materijal	036	571.620	755.377
2. Proizvodnja u tijeku	037		
3. Gotovi proizvodi	038		
4. Trgovačka roba	039	1.082	170
5. Predujmovi za zalihe	040	16.283	14.821
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041		
7. Biološka imovina	042		
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	2.342.075	1.305.752
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044		
2. Potraživanja od kupaca	045	1.671.045	933.236
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046		
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	3.879	5.086

5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	289.745	274.055
6. Ostala potraživanja	049	377.406	93.375
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	0	0
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051		
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052		
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053		
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054		
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055		
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056		
7. Ostala financijska imovina	057		
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	058	3.018.132	4.573.993
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	591.943	710.317
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	193.808.241	195.304.614
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061	108.026.196	108.026.196
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	126.898.497	131.050.848
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	103.144.000	103.144.000
II. KAPITALNE REZERVE	064		
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	9.808.842	9.808.842
1. Zakonske rezerve	066	216.263	216.263
2. Rezerve za vlastite dionice	067		
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068		
4. Statutarne rezerve	069		
5. Ostale rezerve	070	9.592.579	9.592.579
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	27.164.505	27.164.505
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-17.097.935	-13.218.851
1. Zadržana dobit	073		
2. Preneseni gubitak	074	17.097.935	13.218.851
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	3.879.085	4.152.352
1. Dobit poslovne godine	076	3.879.085	4.152.352
2. Gubitak poslovne godine	077		
VII. MANJINSKI INTERES	078		
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	1.395.530	1.354.280
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080		
2. Rezerviranja za porezne obveze	081		
3. Druga rezerviranja	082	1.395.530	1.354.280
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	56.697.802	55.072.210
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	49.371.758	50.710.095
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085		
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	7.326.044	4.362.115
4. Obveze za predujmove	087		
5. Obveze prema dobavljačima	088		
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089		
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090		
8. Ostale dugoročne obveze	091		
9. Odgođena porezna obveza	092		
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	7.951.061	6.709.433
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094		
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095		
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	2.950.688	2.941.664
4. Obveze za predujmove	097	608.547	642.074

5. Obveze prema dobavljačima	098	768.329	425.793
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099		
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100		
8. Obveze prema zaposlenicima	101	1.932.911	1.731.192
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	1.680.246	951.710
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103		
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104		
12. Ostale kratkoročne obveze	105	10.340	17.000
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	865.351	1.117.843
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	193.808.241	195.304.614
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108	108.026.196	108.026.196

Izvor: izrada autora prema <https://www.zse.hr/>

Tablica 13 prikazuje bilancu poduzeća Hoteli Maestral d.d. za 2016. i 2017. godinu. Ukupna aktiva na dan 31.12.2017. godine iznosi 195.304.614 kuna što je za 0,77% više u odnosu na dan 31.12.2016. godine. Aktiva se sastoji od 96% dugotrajne imovine, 3% kratkotrajne imovine i 1% plaćenih troškova budućeg razdoblja. Najveći udio dugotrajne imovine je materijalna imovina odnosno zemljišta. Novac u banci i blagajni je najveći udio kratkotrajne imovine i u odnosu na 2016. godinu došlo je do povećanja za 52%. Plaćenih troškovi budućeg razdoblja se većim dijelom odnose na akontacije za obrtničke radove po hotelima u pripremi sljedeće sezone.

Kapital i rezerve čine 66% ukupne pasive, odnosno ukupnih izvora sredstava. Temeljni kapital društva iznosi 103.144.000 kn odnosno 515.720 redovnih dionica nominalne vrijednosti 200 kuna. Dugoročne obveze na dan 31.12.2017. godine iznose 55.072.210 kn što je za 2,87% manje od prethodne godine zbog smanjenje obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama. Kratkoročne obveze su na kraju 2017. godine iznosile 6.709.433 kuna što je za 1.241.628 kuna manje u odnosu na 2016. godinu.

Tablica 14: Račun dobiti i gubitka poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Naziv pozicije	AOP oznaka	2016	2017
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	51.337.309	54.034.799
1. Prihodi od prodaje	112	49.885.929	52.660.399
2. Ostali poslovni prihodi	113	1.451.380	1.374.400
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	44.511.893	48.046.946
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115		
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	17.381.332	18.950.451
a) Troškovi sirovina i materijala	117	7.228.821	7.674.944
b) Troškovi prodane robe	118	94.610	115.008
c) Ostali vanjski troškovi	119	10.057.901	11.160.499
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	21.087.464	22.924.623
a) Neto plaće i nadnice	121	12.666.716	13.952.056
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	5.306.987	5.579.779
c) Doprinosi na plaće	123	3.113.761	3.392.788
4. Amortizacija	124	3.383.259	3.118.025
5. Ostali troškovi	125	1.630.306	1.920.897
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	21.749	324.672
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127		
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	21.749	324.672
7. Rezerviranja	129	871.220	686.000
8. Ostali poslovni rashodi	130	136.563	122.278
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	1.375.184	1.654.442
1. Kamate, tečajne razlike i sl. iz odnosa s ne pov. Poduzetnicima	132	771.977	193.363
2. Kamate, tečajne razlike i sl. iz odnosa s pov. poduzetnicima	133	458.690	1.322.388
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134		
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	46.429	32.428
5. Ostali financijski prihodi	136	98.088	106.263
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	2.898.166	2.192.233
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	2.024.821	1.615.777
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	769.549	509.249
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	5.400	25.263
4. Ostali financijski rashodi	141	98.396	41.944
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142		
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143		
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144		
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145		
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	52.712.493	55.689.241
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	47.410.059	50.239.179
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	5.302.434	5.450.062
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	5.302.434	5.450.062
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	1.423.349	1.297.710
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	3.879.085	4.152.352
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	3.879.085	4.152.352
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155		

2. Pripisana manjinskom interesu	156		
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	3.879.085	4.152.352
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159		
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	160		
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	161		
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162		
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163		
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164		
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	165		
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166		
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (158-166)	167	0	0
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	3.879.085	4.152.352

Izvor: izrada autora prema <https://www.zse.hr/>

Tablica 14 prikazuje Račun dobiti i gubitka društva Hoteli Maestral d.d. za 2016. i 2017. godinu. Društvo Hoteli Maestral d.d. je u 2017. godini ostvarilo ukupne prihode u iznosu 55.689.241 kuna što je za 5,65% više u odnosu na 2016. godinu. S druge strane ukupni rashodi su se u 2017. godini povećali za 5,97% u odnosu na prethodnu godinu. Razlika između ukupnih prihoda i rashoda rezultirala je pozitivnim financijskim rezultatom. Iznos poreza na dobit se u 2017. godini smanjio zbog smanjenja porezne stope s 20% na 18%. Dobit razdoblja se u 2017. godini povećala za 7,04% u odnosu na prethodnu promatranu godinu i iznosi 4.152.352 kuna.

Tablica 15: Izvještaj o novčanom toku poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Naziv pozicije	AOP oznaka	2016	2017
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od kupaca	001	61.711.232	67.353.401
2. Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i sl.	002		
3. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	003	200.571	206.325
4. Novčani primici s osnove povrata poreza	004	215.843	110.350
5. Ostali novčani primici	005	1.006.251	1.518.695
I. Ukupno novčani primici od poslovnih aktivnosti (001 do 005)	006	63.133.897	69.188.771
1. Novčani izdaci dobavljačima	007	23.925.484	26.745.060
2. Novčani izdaci za zaposlene	008	22.163.476	24.461.038
3. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	009	400.682	494.218
4. Novčani izdaci za kamate	010		
5. Novčani izdaci za poreze	011	5.754.259	7.721.408

6. Ostali novčani izdaci	012	431.665	521.914
II. Ukupno novčani izdaci od poslovnih aktivnosti (007 do 012)	013	52.675.566	59.943.638
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (006-013)	014	10.458.331	9.245.133
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (013-006)	015	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	016		
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	017		
3. Novčani primici od kamata*	018		
4. Novčani primici od dividendi*	019		
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	020		
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (016 do 020)	021	0	0
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	022	3.015.324	4.232.073
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	023		
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	024	7.512.388	3.387.812
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (022 do 024)	025	10.527.712	7.619.885
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (021-025)	026	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (025-021)	027	10.527.712	7.619.885
NOVČANI TIJEK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	028		
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	029	7.026.401	7.000.000
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	030	711.050	128.736
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (028 do 030)	031	7.737.451	7.128.736
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	032	6.882.204	7.077.051
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	033		
3. Novčani izdaci za financijski najam	034		
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	035		
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	036	1.470.593	121.072
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (032 do 036)	037	8.352.797	7.198.123
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (031-037)	038	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (037-031)	039	615.346	69.387
Ukupno povećanje novčanog tijeka (014 – 015 + 026 – 027 + 038 – 039)	040	0	1.555.861
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (015 – 014 + 027 – 026 + 039 – 038)	041	684.727	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	042	3.702.859	3.018.132
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	043	10.458.331	9.245.133
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	044	11.143.058	7.689.272
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	045	3.018.132	4.573.993

Izvor: izrada autora prema <https://www.zse.hr/>

Tablica 15 prikazuje izvještaj o novčanom toku poduzeća Hoteli Maestral d.d prema direktnoj metodi. Društvo je tijekom 2017. godine redovno podmirivalo tekuće obveze iz redovnog poslovanja osim obveza prema Državnoj agenciji za sanaciju banaka i osiguranja štednih uloga. Potraživanja od kupaca su se većim dijelom naplaćivala u ugovorenom roku.

Tablica 16: Izvještaj o promjeni glavnice poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Naziv pozicije	AOP oznaka	2016	2017
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	103.144.000	103.144.000
2. Kapitalne rezerve	002		
3. Rezerve iz dobiti	003	9.808.842	9.808.842
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-17.097.935	-13.218.851
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	3.879.085	4.152.352
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	27.164.505	27.164.505
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007		
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008		
9. Ostala revalorizacija	009		
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	126.898.497	131.050.848
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011		
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012		
13. Zaštita novčanog tijeka	013		
14. Promjene računovodstvenih politika	014		
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015		
16. Ostale promjene kapitala	016		
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	0	0
17 a. Pripisano imateljima kapitala matice	018		
17 b. Pripisano manjinskom interesu	019		

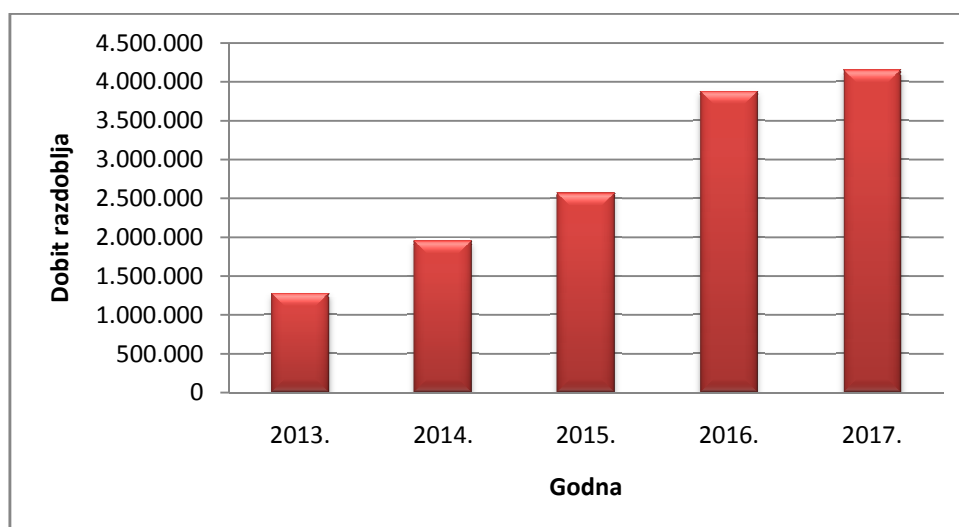
Izvor: izrada autora prema <https://www.zse.hr/>

Tablica 16 prikazuje izvještaj o promjeni glavnice društva Hoteli Maestral d.d. za promatrane godine. Kapital se 2017. godine korigirao za preneseni gubitak iz ranijih godina i dobit tekuće godine.

4.5. Rezultat poslovanja poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Hoteli Maestral d.d. iz godine u godinu ostvaruju sve veći broj noćenja i turističkih dolazaka pa su tako 2017. godine ostvarili 156.025 noćenja što je 5% više u odnosu na 2016. godinu i 43.532 turistička dolaska, što je 10% više od prošle godine.

Grafikon 2: Rezultat poslovanja poduzeća Hoteli Maestral d.d. u razdoblju od 2013. do 2017. godine

Izvor: izrada autora prema <https://www.zse.hr>

Grafikon 2 prikazuje dobit razdoblja poduzeća Hoteli Maestral d.d. u razdoblju od 2013. do 2017. godine i vidljiv je konstantan trend povećanja dobiti. U odnosu na 2013. godinu dobit razdoblja se 2017. godine povećala za 224,38%.

4.6. Utjecaj poreza na dobit na poslovanje poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Stopa poreza na dobit u Republici Hrvatskoj se kroz godine mijenjala i utjecala na poslovanje poduzeća. Od 1995. do 1996. godine iznosila je 25%, nakon čega dolazi do promjene i stopa se povećava na 35% sve do 2000. godine kada se smanjila na 20%. Nova izmjena se dogodila 2017. godine kada je stopa poreza na dobit smanjena na 18%.

Tablica 17: Porez na dobit poduzeća Hoteli Maestral d.d. u tisućama kuna

	2016. godina	2017. godina
Ukupni prihodi	52.712	55.689
Ukupni rashodi	47.410	50.239
Dobit	5.302	5.450
Povećanje dobiti	1.863	1.798

Smanjenje dobiti	48	39
Dobit nakon povećanja/smanjenja	7.117	7.209
Preneseni porezni gubitak	0	0
Porezna osnovica	7.117	7.209
Porez na dobit	1.423	1.298
Porez na dobit	1423	1.298
Plaćeni porez tijekom godine	429	1.145
Obveza za porez na dobit	995	153
Dobit nakon oporezivanja	3.879	4.152

Izvor: izrada autora prema: <https://www.zse.hr/>

Tablica 17 prikazuje izračun poreza na dobit poduzeća Hoteli Maestral d.d. za 2016. i 2017. godinu. Porezna osnovica dobiti je razlika između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda prije obračuna poreza na dobit, korigirana za određene komponente prema Zakonu o dobiti koje povećavaju ili smanjuju dobit. Ukupni prihodi za 2017. godinu iznose 55.689.241 kuna, rashodi 50.239.241 kuna, a dobivena razlika od 5.450.062 kuna je upravo dobit prije oporezivanja. Stavke koje utječu na povećanje dobiti iznose 1.798.04 kuna, a stavke koje smanjuju dobit 38.608 kuna. Dobit nakon utjecaja stavki povećanja i smanjenja iznosi 7.209.500 kuna. S obzirom da nema prenesenog poreznog gubitka porezna osnovica iznosi 7.209.500 kuna. Stopa poreza na dobit koja se primjenjuje od 2017. godine iznosi 18% pa tako porez na dobit iznosi 1.298.710 kuna. Svaki mjesec tijekom 2017. godine poduzeće Hoteli Maestral d.d. je uplaćivalo predujmove za porez na dobit u iznosu od 1.145.000 kuna i preostala obveza poreza na dobit iznosi 153.710 kn.

Stopa poreza na dobit u 2016. godini iznosila je 20% što je 2 postotna boda više u odnosu na 2017. godinu. Iznos dobiti nakon stavki povećanja/smanjenja dobiti je 7.116.746 kuna. Porez na dobit iznosi 1.423.349 kuna, a plaćeni predujmovi za porez na dobit tijekom 2016. godine iznose 429.000 kn što dovodi do krajnje obveze za porez na dobit u iznosu od 994.349 kn. Promjena stope poreza na dobit s 20% na 18% dovela je do smanjenja obveze za porez na dobit. Da nije došlo do smanjenja porezne stope, porez na dobit za 2017. godinu iznosio bi 1.441.900 kuna umjesto 1.297.710 kuna što je za 144.190 kuna manje.

4.7. Utjecaj poreza na dohodak na poslovanje poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Čimbenik rada ima veliku ulogu u funkcioniranju gospodarstva. Sa stajališta poduzeća rad je trošak i sastoji se od plaća koje se isplaćuju zaposlenicima i troškova koji se obračunavaju na plaću. Naknada koju primaju zaposlenici se obično naziva neto plaća i to je uglavnom njihov glavni izvor prihoda. Bruto plaća uključuje i doprinose za mirovinsko osiguranje, poreze i prireze.

Tablica 18: Troškovi osoblja

Pozicija	2016. godina	2017. godina
Neto plaće i nadnice	12.666.716	13.952.056
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	5.306.987	5.579.779
Doprinosi na plaće	3.113.761	3.392.788
UKUPNO	21.087.464	22.924.623

Izvor: izrada autora prema: <https://www.zse.hr/>

Ukupni troškovi osoblja za 2017. godinu iznose 22.924.623 kuna što za 8,71% više u odnosu na 2016. godinu. Neto plaće i nadnice za 2017. godinu čine 60,86% ukupnih troškova osoblja što iznosi 13.952.056 kuna. Troškovi poreza i doprinosa iz plaće su se u 2017. godini povećali za 5,14% u odnosu na 2016. godinu. Doprinosi na plaću iznose 17,2%, a od toga 15% obvezno zdravstveno osiguranje, 0,5% doprinos za osiguranje od posljedica nesreća na radu i profesionalnog oboljenja i 1,7% doprinos za zapošljavanje. U 2017. godini Hoteli Maestral d.d. isplatili su 3.392.788 kuna za doprinose na plaću. Od ukupnih rashoda u 2017. godini ukupni troškovi osoblja čine 45,60%

Tablica 19: Podaci o broju radnika i plaćama

Pozicija	2016. godina	2017. godina
Broj zaposlenih na dan 31.12.	128	152
Prosječna bruto plaća	9.254	9.530
Prosječna neto plaća	6.482	6.770

Izvor: izrada autora prema: <https://www.zse.hr/>

U poduzeću Hoteli Maestral d.d. na dan 31.12.2017. godine broj zaposlenih iznosio je 152, što je za 24 zaposlenika više u odnosu na 2016. godinu. Prosječna bruto plaća za 2017. godinu iznosila je 9.530 kuna što je za 2,98% više u odnosu na 2016. godinu. Prosječna neto plaća se povećala u 2017. godini za 288 kn.

Tablica 20: Primjer obračuna plaće za razdoblje od 2014. do 2017. Godine

	2014. godina	2016. godina	2017. godina
Bruto plaća	9.254,00	9.254,00	9.254,00
Doprinosi za mirovinsko osiguranje (1. stup 15%)	1.388,10	1.388,10	1.388,10
Doprinosi za mirovinsko osiguranje (2. stup 5%)	462,70	462,70	462,70
Dohodak	7.403,20	7.403,20	7.403,20
Osobni odbitak	2.200,00	2.600,00	3.800,00
Porezna osnovica	5.203,20	4.803,20	3.603,20
Porez po stopi	12% 264,00	12% 264,00	24% 864,77
Porez po stopi	25% 750,80	25% 650,80	36% 0,00
Ukupno porez	1.014,80	914,80	864,77
Prizez (10% Dubrovnik)	101,48	91,48	86,48
Ukupno porez i prizez	1116,28	1.006,28	951,25
Neto plaća	6.286,92	6.396,92	6.451,95
Bruto plaća	9.254,00	9.254,00	9.254,00
Doprinosi za zdravstveno osiguranje (15%)	1.388,10	1.388,10	1.388,10
Doprinosi za slučaj ozljede (0,5%)	46,27	46,27	46,27
Doprinosi za zapošljavanje (1,7%)	157,32	157,32	157,32
UKUPAN TROŠAK PLAĆE	10.845,69	10.845,69	10.845,69

Izvor: izrada autora prema: https://www.rrif.hr/kalkulator_placa.html

Iz tablice 20 je vidljiv obračun prosječne bruto plaće u razdoblju od 2014. do 2017. godine. Doprinosi iz plaće odnosno doprinosi za mirovinsko osiguranje su

ostali nepromijenjeni u promatranim godinama. Visina osobnog odbitka se mijenjala kroz godine pa je tako 2014. godine iznosio 2.200,00 kuna, 2016. godine 2.600,00 kuna, a od 1.1.2017. godine 3800 kuna. Porezne stope su nepromijenjene od 2014. do 2016. godine i iznosile su 12% ,25% i 40%. Promjena se dogodila početkom 2017. godine i porezne stope iznose 24% i 36%. Neto plaća se u promatranom razdoblju povećavala zbog povećanja osobnog odbitka odnosno neoporezivog dijela dohotka i promjene poreznih stopa. Doprinosi na plaću ostali su nepromijenjeni.

5. ZAKLJUČAK

Vodeću ulogu u uređenju pojedine zemlje ima porezni sustav jer bez poreza ne bi bilo javnih prihoda pomoću kojih se plaćaju javni rashodi. Glavni ciljevi reforme poreznog sustava su: smanjenje poreznog opterećenja, izgradnja socijalno pravednijeg sustava, poticanje konkurentnosti gospodarstva, jeftinija porezna administracija, jednostavniji sustav oporezivanja i veća pravna sigurnost obveznika.

U Republici Hrvatskoj česte promjene u poreznog sustavu dovode do teškog snalaženja poreznog obveznika u poreznim propisima i nedovoljno poznavanje poreznog sustava.

Najvažniji i najizdašniji porezni oblik u Republici Hrvatskoj je porez na dodanu vrijednost. U usporedbi s ostalim članicama Europske Unije opća stopa PDV-a od 25% je iznad prosjeka. Unatoč visokoj stopi PDV-a i potrebi za snižavanjem, veća efikasnost poreznog sustava bi se očitovala kroz smanjenje doprinosa.

Porezni sustav Republike Hrvatske prepun je poreznih izuzeća, olakšica i oslobođenja koji su usmjereni na povratak stanovništva na potpomognuta područja koja su bila okupirana domovinskim ratom ili na područja gdje je cilj obnova gospodarstva. Bez obzira na sve poticaje Republika Hrvatska ima veliki problem sa iseljavanjem stanovništva.

Promjena stope poreza na dobit s 20% na 18% ili 12% od 1.1.2017. godine pozitivno je utjecala na poslovanje poduzeća zbog smanjenja poreznog opterećenja. Europska Unija teži poreznoj harmonizaciji kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na funkcioniranje zajedničkog tržišta zbog nacionalnih poreznih mjera. Smanjenje porezne stope na dobit potiče kretanje gospodarstva i privlačenje investicija. Problem koji se javlja u Republici Hrvatskoj kod privlačenja investicija i poduzetnika je nestabilnost poreznog sustava i stanje u državi.

Prilikom promjena u poreznog sustavu jasno je da neće svi jednako biti zadovoljni. Promjena osobnog odbitka i poreznih stopa u porezu na dohodak od 1.1.2017. godine značajno je utjecala na povećanje plaća kod onih sa najvećih primanjima. Povećanje osobnog odbitka i promjena poreznih razreda bi utjecali na povećanje plaća radnika. Porezno rasterećenje radnika trebalo bi biti važno pitanje porezne politike zbog utjecaja na osobnu potrošnju. Povećanjem plaća, radnici bi više trošili i prihod u proračun vraćao bi se putem poreza na dodanu vrijednost. Problemi Republike Hrvatske su preveliko porezno opterećenje i davanja iz i na plaću

što dovodi neprijavljenog rada tj. rada na „crno“. Iz primjera poduzeća Hoteli Maestal d.d. vidljiv je trošak poslodavca od 10.845,69 kuna za neto plaću od 6.451,95 kuna što dovodi do zaključka da je cijena radne snage vrlo visoka. Kako bi se smanjila nezaposlenost i iseljavanje stanovništva trebalo bi se težiti smanjenju poreznog klina.

6. LITERATURA

Knjige

- Dražić-Lutilsky I. et al. (2015.) Računovodstvo poreza, Sveučilište u Zagrebu- Ekonomski fakultet, Zagreb
- Jelčić B. i Jelčić B. (1998.), Porezni sustav i porezna politika, Informator, Zagreb (MOŽDA)
- Jelčić B. (2011.), Porezi – opći dio, Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb
- Jurković P. (2002), Javne financije, Masmedia, Zagreb

Internetski izvori

- CARINSKA UPRAVA- <https://carina.gov.hr> (pristupljeno 01.06.2018.)
- EUROSTAT - <https://ec.europa.eu/eurostat> (pristupljeno 01.12.2018.)
- HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA - www.hgk.hr/documents/zakon-o-poticanju-ulaganja5a9e47d405692.pdf (pristupljeno 31.05.2018.)
- INSTITUT ZA JAVNE FINACIJE - http://www.ijf.hr/porezni_vodic/05-05/porezi.pdf (pristupljeno 16.04.2018.)
- PRIVRENA KOMORA SRBIJE - <http://www.pks.rs> (pristupljeno 01.12.2018.)
- POREZNA UPRAVA - https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav (pristupljeno 15.04.2018.)
- POREZ NA DOHODAK RS - <http://poreznadohodak.rs/> (pristupljeno 01.12.2018)
- RRIF - https://www.rrif.hr/kalkulator_placa.html (pristupljeno 01.09.2018.)
- ZAGREBAČKA BURZA - <https://www.zse.hr/> (pristupljeno 02.10.2018.)
- ZAKON O POREZU NA DOBITI - <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> (pristupljeno 16.04.2018.)
- ZAKON O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST - <https://www.zakon.hr/z/186/Zakon-o-porezu-na-dodanu-vrijednost> (pristupljeno 15.05.2018.)
- ZAKON O TROŠARINAMA - <https://www.zakon.hr/z/545/Zakon-o-tro%C5%A1arinama> (pristupljeno 03.06.2018.)

- ZAKON O POSEBNOM POREZU NA MOTORNA VOZILA - <https://www.zakon.hr/z/561/Zakon-o-posebnom-porezu-na-motorna-vozila> (pristupljeno 04.06.2018.)
- ZAKON O POSEBNOM POREZU NA KAVU I BEZALKOHOLNA PIĆA – <https://www.zakon.hr/z/600/Zakon-o-posebnom-porezu-kavu-i-bezalkoholna-pi%C4%87a> (04.06.2018.)
- ZAKON O POREZU NA PREMIJE OSIGURANJA OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI I PREMIJE KASKO OSIGURANJA CESTOVNIH VOZILA - <https://www.zakon.hr/z/911/Zakon-o-porezu-na-premije-osiguranja-od-automobilske-odgovornosti-i-premije-kasko-osiguranja-cestovnih-vozila> (pristupljeno 05.06.2018.)
- ZAKON O LOKALNIM POREZIMA - <https://www.zakon.hr/z/875/Zakon-o-lokalnim-porzima> (pristupljeno 05.05.2018.)
- ZAKON O PROMETU NEKRETNINA - <https://www.zakon.hr/z/69/Zakon-o-porezu-na-promet-nekretnina> (pristupljeno 05.05.2018.)
- <https://repositorij.unipu.hr/islandora/object/unipu%3A448/datastream/PDF/view>
- ZAKLADA SVEUČILIŠTA U RIJECI - <http://www.zaklada.uniri.hr> (pristupljeno 15.09.2018.)

POPIS TABLICA

Tablica 1: Porezni sustav Republike Hrvatske

Tablica 2: Snižene stope koje se primjenjuju na isporuku dobara i usluga

Tablica 3: Predmet oporezivanja i porezna osnovica poreza na dodanu vrijednost

Tablica 4: Stavke koje utječu na povećanje ili smanjenje dobiti

Tablica 5: Porezni poticaji

Tablica 6: Porezne olakšice i oslobođenja za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na potpomognutim područjima

Tablica 7: Posebni porezi i trošarine

Tablica 8: Trošarine na duhanske prerađevine i proizvode

Tablica 9: Razvoj poreza na dohodak u Republici Hrvatskoj

Tablica 10: Porezne stope u Republici Hrvatskoj

Tablica 11: Osobni odbici od početka 2017. Godine

Tablica 12: Doprinosi u Republici Hrvatskoj

Tablica 13: Bilanca poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Tablica 14: Račun dobiti i gubitka poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Tablica 15: Izvještaj o novčanom toku poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Tablica 16: Izvještaj o promjeni glavnice poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Tablica 17: Porez na dobit poduzeća Hoteli Maestral d.d. u tisućama kuna

Tablica 18: Troškovi osoblja

Tablica 19: Podaci o broju radnika i plaćama

Tablica 20: Primjer obračuna plaće za razdoblje od 2014. do 2017. godine

Tablica 21: Usporedba poreza na dohodak Republike Hrvatske i odabranih zemalja

Tablica 22: Usporedba poreza na dobit Republike Hrvatske i odabranih zemalja

Tablica 23: Usporedba poreza na dodanu vrijednost (PDV) Republike Hrvatske i odabranih zemalja

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Organizacijska struktura poduzeća Hoteli Maestral d.d.

Grafikon 2: Rezultat poslovanja poduzeća Hoteli Maestral d.d. u razdoblju od 2013. do 2017. godine

SAŽETAK

Porezni sustav je skup poreznih oblika koji se primjenjuju u provođenju porezne politike. Svaki porezni sustav nije trajan i vječan već je podložan manjim ili većim promjenama. Cilj novih zakonskih rješenja je veća efikasnost i jednostavnost ubiranja poreza. Od osamostaljenja Republike Hrvatske pa sve do danas bilo je puno izmjena zakona i podzakonskih akata što je dovelo do porezne nestabilnosti i nesigurnosti što kod postojećih poreznih obveznika tako i potencijalnih novih investitora. Prema teritorijalnoj pripadnosti porezni sustav Republike Hrvatske sastoji se od 5 vrsta poreza, a to su: državni porezi, županijski porezi, gradski ili općinski porezi, zajednički porezi, porezi na dobitke od igara na sreću, naknade na priređivanje igara na sreću i nagradnih igara.

Najznačajnija porezna reforma dogodila se početkom 2017. godine. Promjena stope poreza na dobit s 20% na 18% ili 12% pozitivno je utjecala na poslovanje poduzeća zbog smanjenja poreznog opterećenja. Izmjena osobnog odbitka i poreznih stopa u porezu na dohodak značajno je utjecala na povećanje plaća kod onih sa najvećih primanjima.

KLJUČNE RIJEČI: porezni sustav, porez na dodanu vrijednost, porez na dobit, porez na dohodak

SUMMARY

The tax system is a set of tax forms that are applied in the implementation of tax policy. Every tax system is not lasting and eternal but is subject to minor or major changes. The aim of the new legal solutions is greater efficiency and ease of tax collection. Since the independence of the Republic of Croatia, to date, there has been a lot of changes in laws and bylaws, which has led to tax instability and uncertainty for existing taxpayers as well as potential new investors. According to territorial affiliation, the tax system of the Republic of Croatia consists of 5 types of taxes, namely: state taxes, county taxes, city or municipal taxes, joint taxes, profit taxes on games of chance, prizes on games of chance and prize games.

The most significant tax reform took place in early 2017. Changing the profit tax rate from 20% to 18% or 12% positively influenced the business of the company due to the reduction of tax burden. The change in personal income tax deductions and income tax rates has significantly influenced the increase in salaries in those with the highest income.

KEY WORDS: tax system, value added tax, income tax, income tax